

Sacram dilectissimi *De eodem Sermo xviii. lxxvi*
dnice passionis historiam euangelica ut moris ē nar-
ratione decursam ita oūm uestrum arbitror inhe-
sisse pectorib⁹: ut unicuiq⁹ audientium ipa lectio qdā
fca sit uisio. Habet. n. hanc potentia fides uera: ut ab
his mente nō desit qb⁹ corporalis pntia interesse n̄
potuit & siue in preteritū redeat siue in futurū se cor-
credentis extendat: nullas sentiat moras tpris cognitio
ueritatis. Adest ergo sensib⁹ nr̄is imago rex pro nostra
salute gestax & quicqd tunc discipulos prestingit
aīos nostros q⁹ tangit affectus: nō qd aut tristitia depri-
mimur: cum et eos quos illi tempestatis magnitudo con-
cussit ad inuictā constantia resurrectio domini ascen-
sioq⁹ prouexerit. Sed qā cum in cogitationē uenit quales
tunc ierusalem populi & quales fuerint sacerdotes cū
magno accipim⁹ tremore mentiv tantū facim⁹ impiorū.
Quis. n. ad salute humani gn̄is pertineret passio saluato-
ris & eterne mortis uincula tpali sint dñi disrupta
morte: aliud tñ crucifixi patientia aliud crucifigen-
tium egit insania: nec ad eosdem rex exit⁹ misericor-
dia & ira tendebat: cū per eidem sanguinis fusionē
christus soluerit mundi captiuitatem iudei interficerent
oūm redemptore. Obdurauit igitur carnalem israel
malignitas sua: & nihil ei legis testificatio: nihil mysteri-
orum imagines: nihil prophetax oracula profuerūt: cū
pascha dñi tot seculis celebratū in eo iohes doceret im-
pletū de quo publica protestatione dicebat: Ecce agn⁹
dei ecce qui tollit peccata mundi. Repugnat iniqui-
tas iusticie: cecitas luci: mendatiū ueritati. Sed de
seuicia oblectantū de scelere crudelium obtinuit &
iesus eterne dispositionis effectum & ita humanogni
sua morte consuluit: ut sacramentū salutis et ipis
psecutorib⁹ non negaret. Qui. n. uenerat uniuersis cre-
dentib⁹ oīa peccata dimittere a gnali indulgentia n̄
iudaicum uoluit crimen excludere. Quorū itaque
pfidiam detestam⁹: eorūdem fidem si couertantur am-

plectumvr & imitantes misericordiam dñi qui pro eis aqb
 erat crucifixus orabat. nos qz cū bto paulo apto nras iūn
 gimvs preces & ut ille popul' misericordiā consequē
 optam' ob cui' offensione grām reconciliationis accepim'.
 qm sicut ait magr gentium conclusit deus oia in cre
 dultate ut omium misereat. Quid at illud fuit qd
 & iudeis intellectus abstulit & sapientiv mudi corda
 turbavit nisi crux filii dei que & philosophia evanesce
 re prudentium & israelitica fecit caligare doctrina.
 Om nāqz sensum humane mentis excessit diuini al
 titudo consilii cū placuit deo per stulticia predicationis
 saluos facere credentes ut mirabilior fieret con
 stantia fidei ex difficultate credendi. In consequens
 u. & irrationabile uidebat recipe annuo qd creatore
 oium nax in substantia ueri hois uirgo intemerata pepis
 set qd equalis pri filii dei qui impleteret oia & conti
 neret uniuersa fidentium manibus comprehendi iniq
 rum iudicio condemnari & post dedecus illusionum
 cruci se pmisisset affigi. Sed in his oib' simul sit & hu
 militas hois & celsitudo deitatis nec misericordie ro
 maiestatem miserentis obscurat qd de in effabili pote
 tia factum ē ut cū ho uer' ē in deo inuolabili & deus
 uerus ē in carne passibili. conferetur hoī gla p contu
 meliam incorruptio p suppliciu uita per morte. Nisi. n.
 uerbum caro fieret & tam solida consisteret unitas
 in utraqz nā ut a suscipiente suscepta nec ipm bre
 ue mortis tps abungeret nūq ualeret ad eternita
 tem redire mortalitas. Sed affuit nobis in christo sin
 gulare presidium: ut in nā passibili mortis conditio nō
 maneret quā impassibilis essentia recepisset & per
 id qd non poterat mori posset id qd erat mortuum su
 scitari. Huic sacramento dilectissimi ut inseparabiliter
 congruam' magna nobis & ai & corporis intentioe ni
 tendum ē ut cū grauissimi sit piaculi festu paschale
 negligere piculosi sit ecclesiasticis qdem conuentib' uigi:
 sed in dñice passionis consortio non hri. Nam dicente
 dño. Qui non accipit crucem suā & seqt me nō ē me

dign. & dicente aplo. Si compatimur & conregnabimur. qd uere
christum passum mortuum & resuscitatum colit nisi qui
cum ipso patitur & moritur & resurgit. Et haec qd in oibus
eccle filiis ipso iam regenerationis sunt inchoata mysterio
ubi peccati interit uita & renascentis & triduanam domini
mortem mutat trina demersio ut dimoto quodam aggere
sepulture quos ueteres suscepit sinus fontis eosde novos
edat unda baptismatis: sed implendum e nihilominus opere
qd celebratum e sacramento. & natis de spu sco quam
cunq sup mundani tpris n sine crucis susceptione duce
dum e. Quis. n. forti & crudeli tyranno per potentiam
crucis christi uasa antiquae depredationis erepta sint &
dnatio principis mundi a redemptore sit eiecta corporib
insidiari tm & iustificatis eadem malignitas pseuerat
& multis modis eos in qb non regnat impugnat: ut si qs
aas negligentes imprudentesq; repperit seuiorib eas la
queis rursus innectat & a paradyso eccle raptas in
consortium suae damnationis inducat. Vnde cum qspia
obseruantie christiane limite se sentit excedere & in
id cupiditatis suas tendere qd eum a recto itinere fa
ciat deuiare recurrat ad cruce dni & ligno uite mor
noxie uoluntatis affigat ac uoce prophetica ad dnm cla
met & dicat. Confige clauis timoris tui carnes meas: a
iudiciis. n. tuis timui. Quid at e clauis timoris dei carnes
hre confixas. nisi corporeos ^{sens} ab illecebra illiati desiderii
sub metu diuini continere iudicii ut qui resistit peccato et
concupiscentias suas ne qd morte dignu opet inficit aude
at cum aplo dicere. mihi at absit glari nisi in cruce dni nri
per que mihi mundus crucifixus e et ego mundo. Ibi ergo se con
stituat christianus quo eu secu sustulit christus & ad id dirigat
oem uiam sua ubi scit humanam saluatam esse nam. Passio
n. dni usq; ad finem producit mundi & sicut in scis suis ipe
honorat ipe diligit & in paupib ipe pascit ipe uestit ita
in oib qui pro iusticia aduersa tolerant ipe compatitur nisi
forte estimandum e multiplicata per orbem fide & rare
sciente impios nro. oes pfecutiones & oia que aduersus
beatos martyres seuerunt finita esse etamina tanq su

sciende crucis illis tñ necessitas incubuerit qđ ad expu-
 gnanda chri dilectionem atrocissima sunt illata supplicia.
 Sed aliud seruientiu deo pietas expit aliud et apli pdica-
 tio protestat qui dic oēs qui pie uolunt uiuere in christo
 iesu psecutionem patiunt. Qua snia nimis trepid⁹ & segnis
 ostendit qui nulla psecutione pulsāt. Pace. n. cū hoc mun-
 do nisi amatores mundi hñe non possit & nulla unq̃ in
 quitati cū eq̃tate cōmunio: nulla mendatio cū ueritate
 concordia: null⁹ est thenebris cum luce consensus. Quia
 et si pietas bonos cupiat malos corrigi conuersionemq;
 multos p gram dei misericordis obtineat malignos tamen
 spiritum aduersus scos insidie nō gescūt & sine occul-
 to dolo siue apto prelio in oib⁹ fidelib⁹ propositū bone uo-
 luntatis infestant. Inimicum nanq; illis est oē qđ rētv
 oē qđ castum est et cū eis nihil in queng ampli liceat q̃
 iusticia diuina pmiserit que dignat suos aut corrige
 disciplina aut exercere patientia agunt tñ uersutis-
 sima arte fallacie ut ex arbitrio proprie potatis aut le-
 dere uideant aut parcere & multis qđ dolendum est
 ita p negcia simulationis illudunt ut quidā illos & timeant
 pati infensos & uelut hñe placatos. cū bñficia demonum
 oib⁹ sint nocentiora wlnerib⁹ qā tuti ē hoi inimicia diaboli
 meruisse q̃ pace. Sapientes itaq; ai qui unum timere unū
 diligere & in unū sp̃are didicerūt mortificatis cupidita-
 tibus & crucifixis corporis sensib⁹ ad nullū hostiū metum
 ad nullū inclināt obsequiū. Voluntate. n. dei et sibi pre-
 ferunt & tanto ampli se amant q̃to ampli pro dei amore
 se non amant. Cumq; audiunt sibi diuinit⁹ dici. post concu-
 piscencias tuas nō eas & a uoluntate tua uetare diui-
 dunt affectus suos et lege mentis a corporis lege discin-
 dunt ut ex quadā se parte sibi denegent pdētes se
 in his que carnatr cupiunt & inuenientes se in his que
 sp̃uatr concupiscunt. Sanct⁹ igit pascha dilectissimi in
 talib⁹ membris corporis chri legitime celebrat & nihil
 illis deest triumphis quos passio saluatoris obtinuit qm
 in his qui aptico exemplo castigant corp⁹ suū & seruutu
 ti subiiciunt iidem hostes eadem fortitudine cōteret.

Et nō .n. a chrī uincitvr mundus & cū a seruis suis quorū
cunq; uicioꝝ & incentiua supant. ipī uirt' est ipīq; uicto
ria. Hęc dilectissimi quę ad participationē crucis pti
nent sufficienter ut arbitror uris hodie sunt auribus
intōmata ut paschale sacramentū et in membris cor
poris chrī legitime celebret. Superest ut de obtinendo
resurrectionis consortio disseram. Qd ne continuato ser
mone & mihi & uobis fiat honerosum in diem sabbati
promissa differem. Aderit ut credim' grā dei ut de
bitū nr̄m ipī auxilio compleat qui uiuit & regnat cō
p̄re & spū scō in .f. Amen. *De eode sermone. p. lxxij*

Sermone proximo dilectissimi nō in congrue uobis q̄tū
arbitror participationē insinuauim' crucis chrī. ut pa
schale sacramentū ipā in se heat uita credentium
& qd festo honorat morib' celebret. Qd at hoc utile sit
christi probastis et ex urā deuotione didicistis q̄tū pro
sint aīs atq; corporib' prolixiora ieiunia frequentiores
preces & elemosinę largiores. Nemo .n. ferē ē qui non
hac exercitatione profecerit & in abdito conscientie
sue aliquid quo recte possit gaudere condiderit. Sed
hec ludhra pseueranti sūt seruanda custodia ne in desi
dia labore resoluta qd donauit de grā diaboli furent
inuidia. Cū igit. xl. dieꝝ obseruantia hoc uoluerim'
opari ut aliquid sentirem' crucis in t̄p̄r dñice passiōis
admitendum ē nobis ut & resurrectionis chrī inueniam
esse consortes & de morte ad uitam dū in isto sum' cor
pore transeam. Vnicuiq; .n. hōi qui ex alio in aliud aliqua
conuersione mutat' finis est non esse qd fuit et orē
esse qd non fuit. Sed interest cui qs aut moriat' aut
uiuat. qā ē mors quę cā ē uiuendi. et ē uita quę cā
ē moriendi. Nec alibi q̄ in hoc transitorio seculo utrūq;
conquirūt ut ex qualitate t̄p̄alium actionū differentie
retributionū pendeat et̄nax. Moriendū ergo ē dia
bolo & uiuendū deo. deficiendū iniquitati ut iusticie
resurgatur. Occumbant uetera ut oriant' noua. et qm̄
sicut ueritas ait nemo pot' duob' dñis seruire. dñs sit
non ille qui stantes impulit in ruina sed ille q̄ deiectos

erexit in gl'am. Dicente ergo aplo. Prim' hō de terra ter-
 renus. secund' hō de celo celestis. qualis t'ren' tales et
 terreni. & qualis celestis tales & celestes. sicut porta
 uimvs hymagine t'reni portem' hymagine ei' qui de celo
 est. multum nobis de hac cōmūtatione gaudendū ē. qua
 de ignobilitate t'rena ad celestē t'nsferim' dignitatem.
 p' illius ineffabile misericordiā qui ut nos in sua prouehe-
 ret in nrā descendit. ut nō solum substantiā sed & con-
 ditionem nature peccatricis assumeret. et ea sibi patere-
 tur inferri diuina impassibilitas. quē miserrimē expit
 humana mortalitas. Vnde ne turbatos discipulorū aīos
 longa mestitudo cruciaret. denuntiata tridui moram
 tam mira celeritate breuiavit. ut dū ad integrū se-
 cundū diem pars primi nouissima & pars tercii prima
 concurrir. & aliquō spatio t'pis decedere. et nihil dies
 nūo depiret. Resurrectio igit' saluatoris. nec aīam in in-
 ferno. nec carnē diu morata ē in sepulchro. & tā uelox
 incorrupte carnis uiuificatio fuit. ut maior ibi esset
 soporis similitudo q' mortis q'm deitas ab utraq' suscepti
 hōis substantia non recessit. quod potate diuisit. potate con-
 iunxit. Subsecuta sunt itaq' multa documenta. q'b' pre-
 dicande per uniuersum mūdum fidei auctoritas conde-
 retur. Et licet reuolutio lapidis. euacuatio monumēti.
 depositio lintheorū & toti' fci angeli narratores copiose
 ueritatem dñice resurrectionis astruerent & mulierū
 t'n in sui & aploz frequent' oculis manifestus apparuit.
 non solū loquens cum eis sed et habitans atq' conuesces.
 & pertractari se diligenti curiosq' contactu ab eis q's
 dubitatio p'stringebat admittes. Ideo. n. & clausis ad di-
 scipulos hostis introibat. & flatu suo dabat spm scm. et
 dato intelligentie lumine scāz scripturas occulta pā-
 debat. & rurſ' idem uuln' lateris. fixuras clauos. et
 oīa recentissime passionis signa monstrabat. ut agnosce-
 retur in eo proprietat' diuinē humanēq' nē indiuidua
 pmanere. & ita scirem' uerbū nō hoc esse qd carnem.
 ut unū dei filium & uerbum cōfiterem' & carnem.

Non dissonat dilectissimi ab hac fide magr gentium apostol^{us}
Paulus cum dicit. Et si cognouim^{us} scdm carnē christū: sed
nō iam non nouim^{us}. Resurrectio. n. dñi non fims carnis
sed cōmutatio fuit: nec uirtutis augmento consumpta substantia
est. Qualitas transit nō nā defecit. & factū ē corp^{us} impassi-
bile qđ potuit crucifigi. scđm ē immortale qđ potuit oc-
cidi. factū ē incorruptibile qđ potuit wnerari. Et
merito dicit^{ur} caro christi in eo statū quo fuerat nota nesci-
ri: qđ nihil in ea passibile nihil remansit in ea infirmū
ut & ipa sit p essentia & non sit ipa p glām. Quid aut mi-
rum si hoc de corpore christi profitet^{ur} qui de oib^{us} christi-
anis spūalib^{us} dicit: itaq^{ue} nos ex hoc neminem nouim^{us} scdm car-
nem. Ex hoc inqt^{ur} initiū nobis factū est resurrectionis in
christo: ex quo in eo qui pro oib^{us} mortu^s ē toti^{us} spei nrē
forma processit. Non hesitam^{us} diffidentia nec incerta expec-
tatione suspendim^{us}: sed accepto promissionis exordio fidei
oculis quę sunt futura iā cernim^{us} & nature prouectione
gaudentes qđ credim^{us} iam tenem^{us}. Non ergo nos rex tem-
poraliū occupent spēs: nec ad se cōtemplationē nrām ac-
celsub^{us} trena deflectant. Pro transactis hēant^{ur} quę ex ma-
xima parte iā non sunt. & mens intenta mansuris ibi
desideriū suū figat: ubi qđ offerit eternū ē. Quis. n. spe-
salui facti sim^{us} & corruptibile adhuc carnē mortalemq^{ue}
gestem^{us}: recte tñ dicim^{us} in carne non esse si carnales no-
bis non dominant^{ur} affectu^s: & merito ei^{us} rei deponim^{us} nuncu-
pationem: cui^{us} nō sequim^{us} uoluntatem. Cum itaq^{ue} dicat
apls carnis curam nō feceritis in desiderijs: nō ea nobis
interdicta quę ^{intelligim^{us}} quę saluti congrunt & quę humana
poscit infirmitas. Sed qđ non oib^{us} desiderijs seruiendū
nec qđqđ caro concupiscit implendū ē: de adhibendo te-
perantię modo admonitos nos esse cognoscim^{us}: ut carni
quę sub aī constituta est iuditio: nec supflua conceda-
mus: nec necessaria denegem^{us}. Vnde idem ap^{ostol}us alibi ait.
Nemo. n. unq^{ue} carnē suā odio habuit: sed nutrit & fouet
eam. Cum utiq^{ue} nō ad uicia: nec ad luxuriā: sed ad de-
bitū sit alenda & fouenda famulat^{ur} ut teneat ordi-

nem suum renouata nā nec puerse ac t̄piter superiorib' infe-
riora preualeant aut inferiorib' superiori succumbant &
uicis aūm supantib' ibi fiat seruu' ubi deb& esse dñat.
Agnoscat igit' popul' dei nouā se esse in christo creaturā.
& a quo suscepta sit quāue suscepit uigilanter intelligat.
Que noua facta sunt n̄ redeant ad instabile uetustatem
et n̄ omittat op' suū qui manū misit ad arat' : sed ad
hoc attendat qđ serit n̄ ad id respiciat qđ reliq't. Nemo
in id recidat unde surrexit sed et si pro infirmitate
corporea in aliqb' adhuc languorib' iac& sanari instan-
ter desider& ac leuari. Hęc ē. n. salutis uia & cepta
in chri resurrectionis imitatio ut qđ in lubrico istius
uite diuersi casus lapsusq; n̄ desunt uestigia gradien-
tium a fluidis ad solida transferrant. qm sicut sc̄ptū
est a dño gress' hoīs dirigent' & uia ei' uolet. Cū ceci-
derit iustus n̄ collidet' qđ dñs supponet manū suā. Hęc
meditatio dilectissimi n̄ pro sola solemnitate paschali sed
pro tot' uite sanctificatione retinenda ē. & ad hoc pñs
exercitatio deb& intendi ut quē aūm fidelīū experi-
mento breuis obseruantie delectarunt in consuetudi-
nem transeant intemerata p̄maneant ac si aliqd delicti
irrepperit celeri penitudie deleat. Et qđ antiquorū
morborū difficilis & tarda curatio ē tanto ueloci' adhi-
beant remedia q̄to recentiora sunt ulnēra ut semper
ab oībus offensionib' in integrū resurgentes ad illā incor-
ruptibile glorificandē carnis resurrectionē pertinerē
meream in christo iesu dño nrō qui uiuit & re. cū pre-
& spū. s. in. s. s. Amen.

Notum quidem dilectissimi paschale sacramētū eua-
gelica nobis narratio presentauit & ita p̄ aurē cānis
penetrat' ē mentis audit' ut nemini nr̄m res & gesta
rum imago defuerit cum diuinit' inspirate text' hysto-
rie euidenter onderit qua dñs iesus christus impieta-
te tradit' quo iudicio adductus qua seuitia crucifixus.
& qua sit gl'a suscitatus. Sed adiciendū est et nr̄i ser-
monis officium ut sicut pia expectatione reposcē-
uos consuetudinis debitū sentio ita solemnitati sacra-

tissime lectionis subiungat exhortatio sacerdotis. Quia igitur
apud fideles aures ignorantie locum non est semen uerbi quod
est in predicatione euangelii debet in terra uiri cordis
augeri ut remotis suffocationibus spinarum ac tribulorum
libera in fructus suos exeant plantaria pios sensuum
& rectarum germina uoluntatum. Crux. n. christi quae sal
uandis est impensa mortalibus & sacramentum est & exe
plum. Sacramentum quo uirtus impletur diuina. Exemplum
quo deuotio incitatur humana. quoniam captiuitatis iugo crucis
et hoc prestat redemptio ut eam sequi possit imi
tatio. Nam si mundana sapientia ita in suis gloriis erroribus
ut quae sibi ducem quisque elegerit ei opiniones
& mores atque omnia instituta sectetur quae nobis erit co
munio nominis christi nisi ut ei inseparabiliter uniamur qui est
ut ipse insinuauit uiam ueritatis & uitae. Via scilicet con
uersationis sanctae. Veritas doctrine diuinae. Vita beati
tudinis sempiternae. Collapsa. n. in parentibus primis huma
ni generis plenitudine ita misericors deus creaturam ad
imaginem suam factam per unigenitum suum iesum christum
uoluit subuenire ut nec extra naturam esset reparatio naturae
& ultra proprie originis dignitatem proficeret secunda condi
tio: felix si ab eo non decideret quod deus fecit: felicius si in
eo maneat quod refecit. Multum fuit a christo accepisse forma
sed plus est in christo habere substantiam. Suscepit enim nos
in proprietatem suam illa natura quae se in quas uoluerit
mensuras benignitatis inflectit: nec usquam conuersione
mutabilitatis incurrit. Suscepit nos illa natura quae nec no
stris sua nec suas nostra consumeret. Quae ita unam in
se fecit deitatis humanitatisque personam ut sub dispensatio
ne infirmitatem atque uirtutum nec caro per diuinitatem
inuiolabilis nec diuinitas per carnem posset esse passibilis
Suscepit nos illa natura quae & propaginem nostri generis a
communem tramite non abrumperet & contagium peccati in
omnes homines transeuntis excluderet. Infirmitas sane atque
mortalitas quae non peccatum erant sed poena peccati a re
demptore mundi recepta sunt ad supplicium ut impenderetur
ad precium. Quod ergo in omnibus hominibus transfusio

erat damnationis / hoc in xpo sacramentum est pietatis. Prebuit
 enim se crudelissimo exactori liber a debito: et ministras diaboli
 iudaicas manus in cruciatum immaculate carnis admisit. Quia
 ideo usq; ad celerrimam resurrectionem uoluit esse mortalem: ut
 credentibus in eum nec persecutio insuperabilis nec mors posset
 esse terribilis: cum ita dubitandum non esset de consortio glie
 sicut dubitandum non erat de comunione nature. Si incuncta
 ter itaq; dilectissimi corde credimus quod ore profiteamur nos
 in christo crucifixi: nos sumus mortui: nos sepulti: nos et
 die tertio suscitati. Vnde apostolus dicit. si consurrexistis cu
 xpo: que sursum sunt querite: ubi christus est in dextera dei
 sedens: que sursum sunt sapite non que super terram. Mortui
 enim estis & uita ura abscondita est cum xpo in deo. Cum
 christus apparuerit uita ura: tunc & uos apparebitis cum ipso
 in gloria. Ut autem nouerint corda filiorum habere se unde
 ad supernam sapientiam spretis mundi cupiditatibus: ualeant
 eleuari. Sponde nobis dominus presentiam suam dicens. Ecce
 ego uobiscum sum omnibus diebus usq; ad consumationem seculi.
 Non enim frustra per ysaiam prophetam dixerat spiritus san-
 ctus. Ecce uirgo in utero accipiet & pariet filium & uoca-
 bunt nomen eius emanuel quod est interpretatum nobiscum
 deus. Implet ergo iesus proprietatem nominis sui: & qui ascen-
 dit in caelos non deserit adoptatos. Qui sedet ad dexteram
 patris: idem totius mundi habitator est corporis & ipse deorsum
 confortat ad patientiam qui sursum inuitat ad gloriam. Nec
 inter uana igitur nobis desipiendum est: nec inter aduersa tre-
 pidandum. Ibi quidem blandiuntur deceptiones: & hic graue-
 scunt labores. Sed quia misericordia domini plena est terra
 adest nobis xpi ubiq; uictoria ut impleat quod ait. Nolite timeri
 quia ego uici mundum. Siue ergo contra ambitionem seculi: si-
 ue contra concupiscentias carnis: siue contra hereticorum iacula
 dimicemus: domini cruce semper armamur: nec unquam a pascali
 festo recedimus: si a fermento malitie ueteris abstinemus. Inter
 omnes namque uite huius uarietates que diuersarum plene sunt
 passionum aplice exhortationis meminisse debemus qua nos
 instruit dicens. Hoc sentite in uobis quod & in xpo iesu. Qui
 cum in forma dei esset: non rapinam arbitratus est esse se equi-

leui deo. sed semet ipm exinanuit & caetera usq; mortem autem cru-
cis. Propter quod deus & illum exaltauit & donauit illi nomen quod
est sup omne nomen ut in nomine iesu omne genu flectat et cetera
usq; in gloria est dei pris. Si magnae inquit pietatis sacramentum intelli-
gitis & qd pro salute humani generis unigenitus dei filius gessit ad
uertitis hoc sentite in uobis quod & in christo iesu. Cuius humilitas
nulli aspienda diuturnum: nulli est erubescenda nobilium. Nec enim in
tantum prouehi potest quolibet humana felicitas fastigium ut esti-
ma sibi pudendum quod manens deus in forma dei deus non est
arbitratus indignum. Imitamini quod operatus est diligite quod di-
lexit: & inuenientes in uobis dei gratiam uestram in illo redama-
te naturam: Quoniam sicut ille paupertate diuitias non amisit glo-
riam humilitate non minuit: eternitatem morte non perdidit ita &
uos eisdem gradib: iisdemq; uestigis ut celestia apprehendatis ter-
rena despiciate. Susceptio enim crucis est interfectio cupiditatu: occi-
sio uitiorum: declinatio uanitatis & abdicatio omnis erroris. Nam
cum pasca domini non impudicus: non luxuriosus: non superbus ce-
lebrat: non auarus: nulli tamen ab hac festiuitate longius q heretici
sperant. Maximeq; illi qui de uerbi incarnatione male sentiunt
aut in uiuendo quod est deitatis: aut euacuando quod carnis. ve-
ruim enim deus est filius dei totum hns ex parte quod est in illo
exordio temporalis nulla uarietate mutabilis: nec ab uno diuisus
nec ab omnipotente diuersus: sempiterni genitoris unigenitus sem-
piternus. Ut mens fidelis credens in patrem & filium & spiritum
sanctum in eandem unius deitatis essentiam: nec unitatem gra-
dibus diuidat: nec trinitatem singularitate confundit. Non autem
sufficit dei filium in sola pris nosse natura nisi eum non recedente
a proprijs agnoscamus in nostris. Exinanitio enim illa quam re-
rationi impendit humane dispensatio fuit misationis non prua-
tio potestatis. Nam cum ex eterno consilio dei non eet aliud no-
men sub celo datum hominib: in quo oporteat saluos fieri inuisibi-
lis uisibilem: intemporalis tpralem: impassibilis passibilem substan-
tiam suam fecit. Non ut uirtus deficeret in infirmitate: sed ut i-
firmitas in incorruptibilem posset transire uirtutem. Propter qd
ipa festiuitas quae a nobis pasca nominat apud hebreos phase id
transitus dicitur attestante euangelista atq; dicente. Ante die
festum pasce sciens iesus quia uenit hora eius ut transeat de

hoc mundo ad prēm cuius autē nature futurus erat transitus
iste nisi nrē cum inseparabiliter & pater in filio & filius ēēt
in prē. Sed quia uerbum & caro una persona est non dundi
tur a suscipiente susceptus & honor puehendi prouehentis no
minat augmentum dicente aplō quod iam commemorauimus.
propter quod & deus illum exaltauit & donauit illi nomen
quod est super omne nomen. In quo utiq; assumpti hominis
exaltatio cōmendatur ut in cuius passionib; manē deitas in
diuisibilis idem cōternus sit in gloria deitatis. Ad hanc par
ticipationem ineffabilis muneris transitum beatum fidelibus suis
ipē dominus preparabat cum instanti iam proximus passioni no
solum pro apostolis suis atq; discipulis sed etiam pro vniuersa
ecclia supplicaret & diceret Non pro iis aut rogo tm̄ sed pro
his qui credituri sunt per uerbum ipōrum in me ut om̄s unū
sint. sicut tu pater in me & ego in te ut & ipi in nobis unum
sint. Cuius unitatis nullum poterunt hr̄e consortium qui in
dei filio deo uero humanam negant manere naturam impu
gnatores salutiferi sacramenti et pascalis festi exules. Quod
quia ab euangelio dissentiunt & symbolo contradicunt nobis
cum celebrare non possunt: quia & si audent sibi xp̄ianum no
men assumere ab omni tamen creatura cui christus caput est
repelluntur uobis in hac solemnitate merito exultantib; pieq;
gaudentib; qui nullum recipientes in ueritate m̄daciū nec de
natiuitate xp̄i secundum carnem nec de passionē ac morte n̄
de corporali eius resurrectionē ambigatis. Quoniam sine
ulla sepationē deitatis uerum xp̄um ab utero uirginis uers
in ligno crucis. uerum in sepulchro carnis. uerum in gloria re
surrectionis. uerum in dextera paternae maiestatis agnoscitis.
Vnde etiam sicut apostolus ait expectamus saluatorem dñm
iesum christum qui reformabit corpus humilitatis nostre cō
forme fieri corpori glorię suę qui uiuit & regnat cum prē &
spiritu sancto in seclā seculorū. *Resurrexi in die Sep̄m̄*
POST beatam & gloriosam resurrectionem dñi nostri ie
su xp̄i qua uerum dei templum iudaica impietate reso
lutum diuina in triduo potentia suscitauit quadragena
rius hodie dilectissimi sanctorum dies expletus est nume
rus sacratissima ordinatione dispositus & ad utilitatem nr̄e

eruditionis impensus. ut dum a domino in hoc spacio mora
presentie corporalis extenditur fides resurrectionis docu
mentis necessariis immiretur. Mors enim xpi multorum
discipulorum corda turbauerat & de supplicio crucis de emis
sione spiritus de examinati corporis sepultura grauatis me
stitudine membris quidam diffidentie torpor obrepserat
Nam cum sancte mulieres sicut euangelica pandit histori
a reuolutum a monumento lapidem & sepulchrum cor
pore uacuum & uiuentis domini testes angelos nuntia
rent uerba earum apostolis aliisq; discipulis deliramen
tis similia videbantur. Quam utiq; hesitationem hu
mana infirmitate nutantem nequaquam permisisse spiritus
veritatis predicatorum suorum inesse pectoribus nisi illa
trepida sollicitudo & curiosa cunctatio nostre fidei funda
menta iecisset. Nostri igitur perturbationibus nostris
periculis in apostolis consulebatur. Vos in illis uiris contra
calumnias impiorum & contra terrene argumenta sapien
tie docebamur. Nos illorum instruxit Aspectus nos e
rudiuit auditus nos confirmauit attactus. Gratias aga
mus diuine dispensationi & sanctorum primum necessa
rie tarditati. Dubitatum est ab illis ne dubitaretur a nob
Non ergo hi dies dilectissimi qui inter resurrectionem domini
ascensionemq; fluxerunt ocioso transiere decursu sed
magna in eis confirmata sacramenta magna sunt reuela
ta mysteria. In iis diuine mortis metus aufertur & non
solum anime sed etiam carnis immortalitas declaratur
in his per insufflationem domini infunditur apostolis omnibus
spiritus sanctus & beato petro apostolo supra ceteros per
regni clauis ouilis dominici cura mandatur In iis die
bus duobus discipulis tertius in uia dominus comes ui
gitur & ad omnem nostre ambiguitatis caliginem deter
gendam pauentium ac trepidantium tarditas increpat
Flammam fidei illuminata corda concupiunt & que erat
trepida reserante scripturas domino efficiuntur ardentia
In fractione quoque panis conuescentium aperuntur obtutus
multo felicius eorum oculis patefactis quibus nature sue
manifestata est glorificatio quam illorum gratias nostri

122
principium quibus preuaricationis sue est ingesta confu-
sio. Inter hæc autem atq; miracula cum discipuli trepi-
dis cogitationib; estuarent & apparuisse in medio eorū
dominus dixisset q; pax uobis ne hoc remaneret in eorū
opinionib; quod uolebatur in cordib; Potabant enim
se spiritum uidere non carnem redarguit cogitationes a
ueritate discordes. Ingerit dubitantium oculis manentia
manib; suis et pedib; crucis signa & ut diligentius pertra-
ctetur inuitat. Quia ad sananda infidelium cordium
vulnera clauorum & lancee erant seruata uestigia ut nō
dubia fide sed constantissima scientia teneretur eam na-
turam in dei pr̄s concessuram throno quæ iacuerat in
sepulchro. Per omne ergo hoc tempus dilectissimi quod i-
ter resurrectione & ascensionem eius exactum est hoc
providentia dei curauit hoc docuit hoc suorum & oculis
infirmavit & cordib; ut dn̄s iesus uere agnosceretur re-
suscitatus qui uere erat & natus & passus et mortuus. Vn-
de beatissimi apostoli omnesq; discipuli qui & de exitu cru-
cis fuerant trepidi & de fide resurrectionis ambigui ita st-
veritate perspecta roborati ut domino in celorum eunte
sublimia non solum nulla afficerentur tristitia sed etiam ma-
gno gaudio replerentur. Et re uera magna erat & ineffa-
bilis causa gaudendi cum in conspectu sancte multitudinis
supra omnium creaturarū celestium dignitatem humani
generis natura conscenderet supergressura angelicos ordi-
nes & ultra archangelorū altitudines eleuanda nec ullis su-
blimitatib; modum sue prouectionis habitura nisi æterni pa-
tris recepta consessu illius gloriæ sociaret in throno cuius
naturæ copulabatur in filio. Quia igitur christi ascensio nra
prouectio est & quo precessit glia capitis eo spes uocatur &
corporis dignis dilectissimi exultemus gaudiis & pia gra-
tiarum actione lætemur. Hodie enim non solum paradisi
si possessores firmati sumus sed etiam caelorum in xp̄o
superna penetrauimus ampliora adepti per ineffabilem
christi gratiam quam per diaboli amiseramus inuidiam.
Nam quos uirulentus inimicus primi habitaculi felicitate
deiecit eos sibi incorporatos dei filius ad dexteram pr̄s

collocavit cum quo vivit & regnat in unitate spiritus sancti de-
us per omnia secula seculorum

Sacramentum dilectissimi salutis nostre precio sanguinis
sui universitatis conditor estimavit a die corporalis or-
tus usque ad exitum passionis per dispensationem humilita-
tis impletum est. Et licet etiam multa in forma servi divi-
nitatis signa radiauerint proprie tamen illius temporis actio ad
demonstrandam suscepti hominis pertinuit veritatem. Post pas-
sionem vero ruptis mortis vinculis quae vivum suum in eum qui
peccati erat nescius incedendo perdidit infirmitas in virtutem
imortalitas in immortalitatem contumelia transiit in gloriam quam
dominus iesus christus in multis manifestisque documentis mul-
torum declaravit aspectibus donec triumphum victorie quem
reportarat a mortuis inferret & celis. Sicut ergo in solennitate
paschali resurrectio domini nobis fuit causa laetandi ita ascen-
sio eius ad caelos presentium nobis est materia gaudiorum re-
colentibus illam diem & rite venerantibus quia naturae nostrae hu-
militas in christo supra omnem caeli militiam supra omnes ordi-
nes angelorum & ultra omnium altitudinem potestatum ad dei
patris est proposita confessum. Quo ordine divinum
nos fundari nos edificari sumus ut mirabilior fieret gratia dei
cum remotis a conspectu hominum quae merito reverentia sui
sentiebantur indicere fides non diffideret spes non fluctuaret
caritas non tepesceret. Magnarum enim hic vigor est men-
tum & valde fidelium hoc lumen est animorum incunctanter
credere quae corporeo non videntur intuitu & ibi figere de-
siderium quo nequeas inferre conspectum. Haec autem pie-
tas unde in nostris cordibus nasceretur aut quo modo quisque
iustificaretur per fidem si in iis tantum salus nostra consi-
steret quae obtritis subiacerent unde & illi viro qui de re-
surrectione christi videbatur ambigere nisi in ipsius carne vesti-
gia passionis & viso explorasset & tactu quia vidisti me in
quit credidisti beati qui non viderunt & crediderunt. Ut igitur
huius beatitudinis dilectissimi capaces esse possimus expletis
omnibus quae evangelice predicationi & novi testamenti myste-
riis congruebant dominus noster iesus christus quadrage-
simo post resurrectionem die quo coram discipulis elevaris

in caelum corporalis presentie modum fecit mansurus in patris dex-
 tera donec tempora multiplicandis ecclesie filiis diuinitus presti-
 tuta peragantur & ad iudicandos viuos & mortuos in eadem
 carne in qua ascendit adueniat. Quod itaq; redemptoris no-
 stri conspicuum fuit in sacramenta transiit & ut fides excel-
 lentior esset ac firmitior uisioni doctrina successit cuius au-
 doritatem superius illuminata radius credentium corda seque-
 rentur. Hanc fidem ascensionis domini auctam & spiritus san-
 cti munere roboratam non uincula non carceres non exilia
 non fames non ignis aut laniatus ferarum nec exquisita per-
 sequentium crudelitatis supplicia tenuerunt. Pro hac fide per
 uniuersum mundum non solum uiri sed etiam femine nec
 tantum impubes pueri sed etiam tenerae uirgines usque ad ef-
 fusionem sui sanguinis decertarunt. Hae fides demonia eiec-
 tit egredientes depulit mortuos suscitauit unde & ipsi beati apo-
 stoli qui tot miraculis confirmati tot sermonibus eruditi atrocita-
 tem tamen domine passionis expauerant & ueritatem re-
 surrectionis eius non sine hesitatione susceperunt tamen de ascensione
 domini profecerunt ut quicquid illius prius intulerat metum uer-
 teretur in gaudium. Totam enim contemplationem animi in
 diuinitatem ad patris dexteram confidentis erexerat nec iam
 corporee uisionis tardabantur obiectu quo minus in id aciem in-
 tis incenderent quod nec a patre descendendo obsuerat nec a
 discipulis ascendendo discesserat. Tunc igitur dilectissimi filius
 hominis dei filius excellentius sacratiusque innotuit cum in pa-
 ternae maiestatis gloriam se recepit & ineffabili modo cepit
 esse diuinitate presentior qui factus est humanitate longin-
 quior. Tunc ad equalem patris filium eruditior fides gressu
 cepit mentis accedere & contredatione in ipso corporee sub-
 stantie que patre minor est non egere quoniam glorificati
 corporis manente natura eo fides credentium uocabatur ubi
 non carnali manu sed spirituali intellectu par genitori uni-
 genitus tangeretur. Huic illud est quod post resurrectionem
 suam dominus marie magdalene personam ecclesie gerenti cum
 ad contactum ipsius properaret accedere dicit noli me tan-
 gere. Nondum enim ascendi ad patrem meum. Hoc est nolo
 ut ad me corporaliter uenias nec ut me sensu carnis agno-

scias ad sublimiora te differo: maiora tibi preparo. Cum ad prēm
ascendero: tunc me perfectius ueriusq; palpabis: apprehensura
quod non tangis & creditura quod non cernis. Cum autem
ascendentem ad caelos dominum sequaces discipulorum oculi
intenta admiratione suspicerent asciterunt coram ipīs ange
li duo mirabili uestium candore fulgentes qui & dixerunt
viri galilei quid statis aspicientes in celum? Hic iesus qui
assumptus est a uobis in celum: sic uenit & quemadmodū
uidistis eum euntem in celum. Quib; uerbis omnes eccle
sie filii docebantur: ut iesus xpus in eadem qua ascenderat
carne uenturus uisibilis crederetur: nec possē ambigi omnia
illi eē subiecta cui ab ipō corpore natiuitatis exordio fa
mulatus seruissē angelicus. Sicut enim concipiendum
christum de sancto spiritu beate uirginis angelus nuntiavit
sic et editum de uirgine uox celestium pastorib; cecinit. Si
cut resurrexisse a mortuis supernorum nuntiorum prima
testimonia docuerunt: sic ad iudicandum mundum in ipā
carne uenturum angelorū officia predicarunt ut intelli
geremus quante potestates sint affuturo iudicatio cui tante
ministrarunt etiam iudicando. Exultemus ergo dilectissimi
gaudio spirituali & digna apud dñm gratiarum actione
terantes liberos cordis oculos ad illam altitudinem in qua
christus est erigamus. Sursum uocatos animos desyderia
terrena non deprimant: ad eterna prelectos peritura non
occupent: uiam ueritatis ingressos fallaces illecebre non re
tardent & ita a fidelib; hæc temporalia decurrantur: ut
peregrinari se in hac mundi ualle cognoscant. In qua et
si quedam comoda blandiant: non amplectenda nequiter
sed transeunda fortiter. Ad hanc enim nos deuotionem
beatissimus apostolus petrus incitat & secundum illam di
lectionem quam pascendis christi ouib; trina dominici
amoris professione concepit: obsecrans dicit carissimi ob
secro uos tanq̃ aduenas & peregrinos abstinere uos a car
nalib; desyderiis qua militant uoluptates qui animas
ad superna tendentes corruptibilium bonorum delecta
tionib; obligare & ab illis sedib; de quib; ipē excidit
gaudē abducere. Contra huius insidias sapienter debe

fidelis quisque uigilare ut inimicum suum de eo quod tem-
 pratur possit elidere. Nihil autem est ualidius dilectissimi
 contra diaboli dolos quam benignitas misericordie & largi-
 tas caritatis per quam omne peccatum aut declinatur aut
 uincitur. Sed huius sublimitas uirtutis non prius apprehē-
 ditur quā illud quod ei est contrarium subruatur. Quid autē
 tam inimicum misericordie & operibus caritatis quā auaritia. de
 cuius radice omnium malorum germen emerit: que nisi
 in suis fomitis enecetur: necesse est ut in agro cordis illius
 in quo huius mali planta conualuit: spinę potius tribulique ui-
 tiorum quam ullum uere uirtutis semen oriatur. Resi-
 stemus ergo dilectissimi huic tam pestifero malo: & carita-
 tem sine qua nulla uirtus potest enitere sectemur: ut per
 hanc qua ad nos christus descendit dilectionis uiam: etiā
 nos ad ipm possimus remeare cui est cum deo pater & spi-
 ritu sancto honor & gloria in secula seculorum amen.

Hodiernam solemni-
 tatem dilectissimi in precipuis festis esse ueneran-
 dam omnium catholicorum corda cognoscunt. Nec
 dubium est quanta huic diei reuerentia debeatur quem spi-
 ritus sanctus excellentissimo sui muneris miraculo con-
 sacrauit. Nam ab illo die quo dominus super omnem celo-
 rum altitudinem ad dextram dei patris confessus est ascen-
 dit: decimus iste est qui ab eiusdem resurrectionis quin-
 quagesimus nobis in eo aquo cepit illuxit: magna miste-
 ria in se continens & ueterum sacramentorum & nouorum
 quibus manifestissime declaratur & gratiam prenuntia-
 tam fuisse per legem & legem impletam fuisse per grām.
 Sicut enim hebreo quondam populo ab egiptiis liberato
 quinquagesimo die post imolationem agni lex elata est
 in monte sinay: ita post passionem christi qua uerus agnus
 dei occisus est quinquagesimo a resurrectionis ipsius die
 in apostolos plebemque credentium spiritus sanctus illapsus
 est: ut facile diligens christianus agnoscat initia ueteris
 testamenti euangelicis ministrasse principis & ab eo
 dem spiritu conditum fedus secundum a quo primū fue-
 rat institutum. Nam sicut aplice testatur historia: cum

complerentur dies pentecostes & tunc omnes discipuli pariter
in eodem loco: factus est repente de celo sonus tanquam ad
uentis spiritus uehementis & repleuit totam domum ubi
erant sedentes. Et apparuerunt illis dispersite lingue. t. i. g.
seditq; supra sui eorum: & repleti sunt omnes spiritu scō
& ce: lo. ua. Im. pro ut s. s. d. eloqui illis. O quæloz est smo
sapientie: et deus magister est qm cito discitur quod docet
Non est adhibita interpretatio ad audiendum: non consue-
tudo ad usum: non tempus ad studium: sed spirante ubi
uoluit spiritu ueritatis proprie singularum gentium uoces
factæ sunt in ecclie ore cōmunes. Ab igitur hac die tuba e-
uangelicæ predicationis intonuit: ab hoc die Rarismatum
imbres flumina bñdictionum omne desertum & uniuersam
aridam rigauerunt: qm ad renouandam faciem terre
spiritus dei ferebatur super aquas & ueteres tenebras abigē-
das nouæ lucis fulgura coruscabant cum incantū splendore
linguarum & uerbum dñi lucidum & eloquium conciperetur
ignitum cui ad creandum intellectum consumendumq; pec-
catum & efficacia illuminandi & uis inesse urendi. Quā-
uis aut dilectissimi ualde fuerit ipa rei geste forma mirabilis
nec dubium sit in illo omnium humanarū uocum exultan-
te concentu maiestatem spiritus sancti fuisse presentem: ne-
mo tñ estimē in iis que corporeis uisa sunt oculis diuinā
eius apparuisse substantiam. Natura enim inuisibilis & p̄ri
filioq; communis qualitatem muneris atq; operis sui qua uo-
luit significatione monstrauit: proprietatem uō essentie sue
in sua deitate continuit: quia sicut nec p̄m nec filium: ita
nec spiritum sanctum humanus potest uisus attingere. In
trinitate enim diuina nihil dissimile nihil impar est & oīa
que de illa possunt substantia cogitari nec uirtute nec gloria
nec eternitate discreta sunt. Cumq; in personatum in pro-
prietatib: alius sit p̄r: alius filius: alius spiritus sanctus: nō
tamen alia deitas nec diuersa natura est. Siquidem cum
& de patre sit filius unigenitus & spiritus sanctus patris
filiiq; sit spiritus non sicut quæcunq; creatura que & p̄ris
& filii est: sed sicut cum utroq; uiuens & potens & sem-
piternus ex eo q̄ est pater filiusq; subsistens. Unde cum

dominus ante passionis sue diem discipulis suis sancti spiritus
sponderet aduentum adhuc inquit multa habeo uobis dicer
sed non potestis illa modo portare. Cum aut uenerit ille spiri
tus ueritatis diriget uos in omnem ueritate. Non enim loque
tur a se met ipso sed quecumq; audiet loquetur: & futura anun
tiabit uobis. Omnia que habet pater mea sunt propterea dixi
quia de meo accipiet et annuntiabit uobis. Non ergo alia est
patris alia filii alia spiritus sancti: sed omnia que habet pater
habet & filius & spiritus sanctus. Nec unquam in illa trinitate non
fuit ista communio quia hoc est ibi omnia habere quod semper
existere. Nulla ibi tempora nulli gradus nullae differentiae
cogitentur. Et si nemo potest explicare quod est: nemo au
deat affirmare quod non est. Excusabilis enim est de natura
ineffabili non eloqui digna quam diffinire contraria. Quicquid
itaque de sempiterna & incommutabili gloria patris pia possunt
corda concipere hoc simul & de filio & de spiritu sancto in
separabiliter atque indifferenter intelligant. Ideo enim hanc be
atam trinitatem unum confitemur deum: quia in iis tribus
personis nec substantiae nec potentiae nec uoluntatis nec ope
rationis est ulla diuersitas. Sicut ergo detestamur arianos qui
inter patrem & filium aliquam uolunt esse distantiam: ita etiam
macedonianos pariter detestamur qui licet patri & filio tribu
ant aequalitatem: spiritum tamen sanctum inferioris putant esse
naturae non considerantes in eam blasphemiam se incidere quam
neque in presenti seculo neque in futuro sit remittenda iudicio di
cente domino. Quicumque dixerit uerbum contra filium ho
minis remittetur ei: qui autem dixerit contra spiritum sanctum
non remittetur ei neque in hoc seculo neque in futuro. Permanens
itaque in hac impietate sine uenia est: quia exclusit eum a
se per quem poterat confiteri. Nec unquam peruenit ad in
dulgentiae remedium qui praecinaturum sibi non habet ad
uocatum. Ab ipso enim est inuocatio patris: ab ipso sunt la
crimae poenitentium: ab ipso sunt gemitus supplicantium
& nemo potest dicere dominum iesum nisi in spiritu sancto
Cuius equalem cum patre & filio omnipotentiam unamque de
itatem euidentissime predicat apostolus dicens. Diuisiones
uero gratiarum sunt idem autem spiritus. Et diuisiones ministra

tionum sunt: idem autem dominus & diuisiones operationum
sunt: idem uero deus qui operatur omnia in omnibus. Iis dilectissi-
mi alius documentis quibus innumerabilium diuinorum eloquiorum
coruscant auctoritas ad uenerationem pentecostes unanimiter
incitemur exultantes ad honorem sancti spiritus per quem
omnis ecclesia catholica sanctificatur: omnis anima ratio-
nalis imbuatur. Qui inspirator fidei: doctor scientiae: fons di-
lectionis: signaculum castitatis: & totius est causa uirtutis
S uadeant fidelium mentes quod in toto mundo unus deus
pater & filius & spiritus omnium linguarum confessione lauda-
tur: quodque illa significatio quae in specie ignis apparuit &
opere perseverat et munere. Ipse enim spiritus ueritatis fa-
cit domum gloriae suae luminis sui nitore fulgere & in tem-
plo suo nec tenebrosum aliquid uel esse nec tepidum de
qua ope atque doctrina & iam ieiuniorum nobis atque elemo-
sinarum est collata purgatio. Nam hunc uenerabilem diem
sequitur saluberrime obseruantiae consuetudo quam utilis-
simam sibi omnes sancti semper experti sunt & ad quam
sedulo celebrandam pastoralis uos sollicitudine cohortamur
ut siquid maculatum proximis diebus negligentia incauta con-
tradixerit id & ieiunii censura castiget et deuotio pietatis
emendat. Quarta igitur & sexta feria ieiunemus: sabato autem
in id ipsum consueta deuotione uigilias celebremus per Christum do-
minum nostrum: -

Plenissime quidem nobis dilectissimi causam atque ratio-
nem sollemnitatis hodiernae diuinorum eloquiorum textus
ostendit: quo sanctum spiritum quinquagesimo post domini
resurrectionem die qui ab ascensione eius decimus est infusus
Christi discipulis sicut promissus sperabatur agnouimus: sed ad
nouos ecclesiae filios instruendos addendum est etiam nostri
simonis obsequium. Non enim timemus ut spirituales & e-
ruditi nota fastidiant ad quorum fructum pertinet ut quod
plurimis insinuari uelint quod ipsi cum magna sui utilitate
didicerunt: fiat ergo per corda hominum dispensatio numerum
diuinorum & seruitutem oris nostri docti indoctique non
spernant. Illi ut probent se amare quod norunt: isti ut o-
stendant se desiderare quod nesciunt. Huic etiam prepa-

rationi nr̄e aderit ipsius largitas de cuius loqui maiestate ge-
 stimus ut ad profectum totius eccl̄ie & uos capaces & nos
 faciat abundantes. Cum igit̄ ad intelligendam dignitatem spi-
 ritus sancti aciem mentis intendimus nihil diuersum ab ex-
 cellentia pr̄is & filii cogitemus quia in nullo ab unitate sua
 discrepat diuinitatis eēntia. Sempiternum est pr̄i consempi-
 terni sibi filii sui esse genitorem: Sempiternum est filio tempo-
 raliter a patre eē progenitum. Sempiternum quoq; est spiritui
 sancto: spiritum eē pr̄is & filii ut nunquam pater sine filio.
 nunquam filius sine patre: nunquam pr̄ & filius fuerint sine
 spiritu sancto: & om̄ib; existentie gradib; exclusis nulla
 ibi persona sit anterior nulla posterior. Huius enim trinita-
 tis beatę et incommutabilis deitatis una est substantia in-
 diuisa in opere: concors in uoluntate: par in om̄ipotentia: &
 qualis in gloria. De qua cum sancta scriptura sic loquitur
 Et aut in factis aut in uerbis aliquid assigne qđ singulis
 uideatur conuenire personis non perturbatur fides catho-
 lica sed docetur: ut per proprietatem aut uocis aut operis
 insinuetur uobis ueritas trinitatis & non diuidat intelle-
 ctus quod distinguit auditus. Ob hoc enim quedam siue
 sub patris siue sub filii siue sub sancti spiritus appellatione
 promuntur ut confessio credentium in trinitate nō erret.
 Quae cum sit inseparabilis nunquam intelligeret̄ esse trinitas
 si semper inseparabilis diceretur. Bñ ergo ipsa difficultas lo-
 quendi cor nostrum ad intelligentiā trahit: & per infirmi-
 tatem nostram celestis doctrina nos adiuuat: ut quia in
 deitate pr̄is & filii & spiritus sancti nec singularitas est nec
 diuersitas cogitanda uera unitas & uera trinitas possit qđ
 aliquatenus simul mente sentiri sed non possit simul ore p-
 ferri. Fundata igit̄ dilectissimi in cordib; uestris fide qua sa-
 lubriter credimus quod simul tota trinitas una uirtus est.
 una maiestas una substantia indiscreta opere: inseparabilis di-
 lectione: indifferens potestate: simul implens omnia simul co-
 tinens uniuersa. Quod enim est pater hoc est & filius
 hoc est & spiritus sanctus & uera deitas in nullo eē aut
 maior aut minor potest quę sic in trib; est confitenda per-
 sonis ut & solitudinem non recipiat trinitas & unitatem

seruæ equalitas. Hac inquam dilectissimi fide firmiter apprehen-
sa non ambigamus quod cum in die pentecostes discipulos do-
mini spiritus sanctus impleuit non fuit inchoatio muneris: s;
adiectio largitatis. Quoniam & patriarchæ & profetæ & sacer-
dotes omnesq; sancti qui priorib; fuere temporib; eiusdem sūt
spiritus sancti uegetatione sanctificata & sine hac gratia nul-
la unquam instituta sacramenta nulla celebrata misteria ut
eadem semper fuerit uirtus carismatum quis non eadem fue-
rit mensura donorum. Ipsi quoq; beati apostoli ante passionē
domini spiritu sancto non carebant nec potentia huius uirtu-
tis aberat ab operib; saluatoris. Et cum discipulis dare in-
firmitatum curationem & eiiciendorum demonū potestatem
eius utiq; spiritus largiebat effectum in quo ipm immundis spi-
ritib; impantem iudeorum negabat impietas & diuina bñficia
diabolo deputabat. Vnde taliter blasphemantes merito illam dñi
excepere sniam qua ait. Omne peccatum & blasfemia re-
mittetur hominib; spiritus aut blasphemia non remittit ho-
minib; & quicumq; dixerit uerbum contra filium hominis re-
mittetur ei: qui autem dixerit contra spiritum sanctum nō re-
mittetur ei neq; hic neq; in futuro. Vnde manifestum est pec-
catorum remissionem nō sine sancti spiritus aduocatione fieri
nec quēquam sine illo sicut expedit ingemiscere aut sicut oportet
& orare dicente apostolo. Quid enim oremus sicut oportet
nescimus: sed ipse spiritus postulat pro nobis gemitib; inenarrabi-
lib; & nemo potest dicere dñm iesum nisi in spiritu sancto quo
uacuari nimis exitiabile est nimisq; mortiferum quia nunq̃
ueniam meretur qui ab intercessore deseritur. Omnes ig̃ dilectis-
simi qui ad dñm iesum crediderant infusum sibi habebant spi-
ritum sanctum & remittendorum peccatorum iam tunc apo-
stoli acceperant potestatem quam post resurrectionē suam domi-
nus insufflauit & dixit Accipite spiritum sanctum quorum
remiseritis peccata remittentur eis & quorum retinueritis
retinebuntur. Sed illi perfectioni quæ erat discipulis conferen-
da maior gratia & inspiratio abundantior seruabatur per quā
& quæ nondum acceperant sēmerent & excellentius possent ha-
bere quæ sumpserant. Propter quod dominus dicebat. Adhuc
multa habeo uobis dicere sed non potestis illa portare modo.

Cum autem uenerit spiritus ueritatis ille diriget uos in omnem ueritatem. Non enim loquetur a se ipso sed quae audierit loquetur & futura annuntiabit uobis. Ille me clarificabit quia de meo accipiet et annuntiabit uobis. Quid ergo est quod dominus promittens discipulis spiritum sanctum qui iam dixerat omnia quae audiui a patre meo nota feci uobis: adhuc inquit multa habeo uobis dicere sed non potestis portare modo cum autem uenerit ille spiritus ueritatis ille uos diriget in omnem ueritatem. Nunquid sese dominus inferioris scientiae uolebat intelligi aut minus aliquid quam spiritum sanctum a patre didicisse cum ipse sit ueritas & nihil pater dicere nihil spiritus possit docere sine uerbo ideoque sit dictum de meo accipiet quoniam quod accipit spiritus patre dante dat filius. Non itaque alia erat insinuanda ueritas nec alia predicanda doctrina. Sed oportebat capacitatem eorum qui docebantur augeri & multiplicari constantiam illius caritatis quae omnem formidinem foras mitteret. Quod utique apostoli postea quam spiritus sancti noua abundantia sunt repleti ardentius uelle & efficacius posse ceperunt: proficientes a praeceptorum scientia ad tolerantiam passionum ut sub nulla iam potestate trepidantes fluctus saeculi & elationes mundi fide supergrediente calcarent & morte contempta omnibus gentibus euangelium ueritatis inferrent. Quod uero addidit dominus dicens quaecumque audierit loquetur & futura annuntiabit uobis non sequi intellectu dilectissimi nec transitorio accipiamus auditu. Praeter alias enim ueritatis locutiones quibus manicheorum confutatur impietas hac aptissime sancta totum sacrilegae falsitatis dogma proster nitur. Cuius discipuli ut magnum quendam atque sublimem sequi uiderentur auctorem in magistro suo uiam apparuisse spiritum sanctum crediderunt promissumque a domino praeracitum non prius uenisse quam hic infelicium deceptor oriretur in quo ita spiritus sanctus manserit ut non aliud fuerit manus ipse quam spiritus qui per ministerium corporeae uocis & linguae discipulos suos in omnem induceret ueritatem & nunquam cognita praeteritorum saeculorum secreta reseraret. Quod quod sit ridiculum quicquid uanum tederet ostendere nisi adhuc quidam non puderet hoc credere. Manus ergo magister falsitatis non

diabolicæ & conditor superstitionis obscenæ eo tempore dam-
nandus innotuit quo post resurrectionem domini ducente-
simus & sexagesimus annus impletus est. Probo imperatore
paulinoq; consule cum octaua iam in xpianos persecutio ebul-
lir& et in munera martirum milia ipis suis uictoris pro-
bauissent impletum eẽ qđ dominus promiserat dicens. Cũ
autem tradent uos nolite cogitare quomodo aut quid loqua-
mini. Dabitur enim uobis in illa hora quid loquamini. Nō
enim uos estis qui loquimini sed spiritus p̄s uestri qui lo-
quitur in uobis. Non ergo potuit promissio domini per tā-
ta etatum interualla differri: nec ille spiritus ueritatis
quem mundus non accipit impiorum ita septiformem illā
donorum suorum continuit largitatem ut tot ecclesie ge-
nerationes sapientia & intellectu: consilio & fortitudine
scientia & pietate atq; ip̄o dei timore fraudar& donec
prodigiosus turpium mendaciorum signifer nasceretur:
cui nec hoc quidem tribui potest quod per exiguam di-
uine inspirationis acceperit portionem: quoniam et hic de
illa mundi exitit parte que non potest spiritum uerita-
tis accipere. Repletus enim spiritu diaboli spiritui re-
stitit xpi & sanctis dei hoc paracleti doctrina contule-
rit ut futura prædicerent: hic ne falsitates eius ip̄e rerũ
processus arguer& ridendarum impudentiam fabularum
in præteritas retorsit ætates. Et quasi nos nihil de sem-
piternitate creatoris nihil de ordine creaturæ bonæ uni-
uersum mundum lex sancta & diuinitus inspirata pro-
phetia docuiss& in contumeliam dei & in omnium bene-
conditarum iniuriam naturarum inexplicabilium menda-
ciorum monstra contexiuit. Quibus tandem suas insi-
nuaturus insidias nisi multum incestis & nimium a luminĩ
ueritatis auersis. Qui siue per ignorantie caecitatem siue
turpitudinis appetitum ad illa non sacra sed execranda
perueniunt que propter cōmunem uerecundiam non
sunt nostro sermone promenda cum iam abundantissime
ip̄orum sunt confessione patefacta. Nulli ergo urũ di-
lectissimi suadeatur qđ tante impietatis auctorem spiri-
tus sanctus aliqua ex parte dignatus sit. Nihil ad istum

prorsus de illa uirtute puenit quam ecclesia sue xp̄us pro
misit & misit. Dicente enim iohanne spiritus nondum erat
datus quia iesus nondum fuerat glorificatus: dñi ascen
sio dandi spiritus fuit ratio. Quem ille necesse est ut ne
g& datum qui ad confessum paterna dextre uerum in
xp̄o hominem negat eē prouectum. Nos autem dilectis
simi ad beatam eternitatem & anime & carnis per rege
nerationem sancti spiritus adoptati sacratissimi ultius fe
sti diem rationabili obsequio & casta letitia celebremus.
confidentes cum beato paulo apostolo qđ dominus iesus
xp̄us ascendens in altum captiuam duxit captiuitatem
dedit dona hominib: ut euangelium dei per omne huma
na uocis eloquium predicetur & omnis lingua confiteat
quia dñus iesus xp̄us in gloria est dei patris. Ad presentē
autem sollemnitate etiam ista nobis est assumenda deuo
tio ut ieiunium quod ex aptica traditione subsequitur sā
cta obseruantia celebremus. quia & hoc inter maxima san
cti spiritus dona numerandum est qđ nobis aduersum ille
cebras carnis & insidias diaboli ieiuniorum sunt collata prę
sidia quib: omnes temptationes deo adiuuante uincamus.
Quarta igitur & sexta feria ieiunemus. sabato apud petrum bea
tum apostolum uigiliis celebremus patrocinate eodem ora
tionibus nostris ut in omnib: misericordiam dei conseq
mereamur per eundem dñm nostrū iesum xp̄m ut
uentem & regnantem cum patre & spiritu sancto in se
cula sec: amen.

HO diernam dilectissimi festiuitatem toto terrarū
orbe uenerabilem ille sancti spiritus consecrauit ad
uentus qui post resurrectionem domini quinquage
simo die in apostolos populumq: credentium sicut sp̄es
batur influxit. Sperabatur autem quia illum dominus ie
sus promiserat affuturum non ut tunc primum sanctorū
eē habitator inciperet sed ut sacrata sibi pectora & fer
uentius attenderet et copiosius mundaret cumulans sua
dona non inchoans nec ideo nouus opere quia ditior lar
gitate. Nunq̄ enim ab omnipotentia patris & filii san
cti spiritus est discreta maiestas & quicquid in dispositione

rerum omnium agit diuina moderatio ex totius uenit pro
uidentia trinitatis. Vna est ibi benignitas misericordie una
censura iustitie nec aliquid est in actione diuisum ubi
nihil est in uoluntate diuersum. Quae ergo illuminat pater
illuminat filius illuminat spiritus sanctus. Cumq; alia sit
persona missi alia mittentis alia promittentis simul nobis
unitas manifestatur & trinitas ut essentia hñs equalita
tem & non recipiens solitudinem & eiusdem substantie
& non eiusdem intelligatur eē persone. Quod ergo sal
ua cooperatione inseparabilis deitatis quedam pater quedā
filius quedam proprie spiritus sanctus exequitur nostrę re
demptionis dispositio nostrę salutis est ratio. Si enim ho
mo ad imaginem & similitudinē dei factus in suae honore
nature mansisset nec diabolica fraude deceptus a lege sibi po
sita per concupiscentias deuiasset creator mundi creator mun
di creatura non fieret neq; aut sempiternus temporalitate
subiret aut aequalis deo patri filius deus formam serui et
similitudinem carnis peccati assumeret. Quia uō inuidia
diaboli mors introiuit in orbem terrarum & aliter solui capti
uitas humana non potuit nisi causam nostram ipse susciperet
qui sine maiestatis sue dāmino & uerus homo fieret et so
lus peccati contagium non haberet diuisit sibi opus nostrę
reparationis misericordia trinitatis ut pater propitiaretur fi
lius propitiaret spiritus sanctus igniret. Oportebat enim ut
aliquid etiam saluandi pro se agerent et conuersis ad redē
ptorem cordibus ab inimici dominatione discederent. Quo
nam sicut apostolus ait misit deus spiritum filii sui in cor
da nostra clamantem abba pater. Vbi autem spiritus domini
ibi libertas & nemo potest dicere dominum iesum nisi i spi
ritu sancto. Si ergo duce gratia dilectissimi fideliter sapien
terq; noscamus quid patri quid filio: quid spiritu sancto i
reparationē nostra proprium quid ue cōmune sit ea quę
pro nobis humiliter & corporaliter gesta sunt ita proculdu
bio suscipiemus ut nihil indignū de una atq; eadem trimi
tatis gloria sentiamus. Quāuis enim nulla mens ad co
gitandum de deo nulla ad loquendum lingua sufficiat en
quātuncūq; illud est quod humano intellectu de essentia

paternitatis attingitur nisi unum atq; idem est cum uel de
 unigenito eius uel de spiritu sancto cogitatur non pie sapitur sed
 minus carnaliter caligatur & ipsum quod de patre congruentes
 sentiri uidebatur amittitur quia a tota trinitate receditur si in ei
 unitas non tenetur. Nulla aut ratione uere est unum quod aliqua
 est inaequalitate diuersum. Cum igitur ad confitendum patrem &
 filium & spiritum sanctum aciem mentis intendimus procul ab ani
 mo formas uisibilium rerum & etates corporalium naturalium pro
 cul corpora locorum & loca corporum repellamus. Discedat a cor
 de quod spacio extenditur quod fine concluditur et quicquid ubiq;
 nec semper totum est. Cogitatio de deitate trinitatis concepta
 nihil per distantiam intelligat nihil per gradus querat: ac siquid
 de deo dignum senserit nulli hoc ibi audeat negare personae tanquam
 honorificentius patri ascribat quod filio spirituique non tribuit. Non
 est pietas unigenito preferre genitorem filii contumelia patris e
 iniuria & uod uni demitur utrique subtrahitur. Nam cum illis
 & sempiternitas sit communis & deitas: nec omnipotens pater
 nec incommutabilis estimabatur si aut minorem se genuit aut
 quem non habuit habendo profecit. Dicit quidem dominus ie
 sus discipulis suis sicut euangelica lectione recitatum est si
 diligeretis me gauderetis utique quia uado ad patrem quia pater
 maior me est. Sed hic ille aures quae saepe audierunt ego &
 pater unum sumus. & qui me uidet uidet et patrem sine deita
 te accipiunt differentiam nec de illa hoc essentia intelligunt
 quam sempiternam cum patre & eiusdem naturae nouerunt esse
 firma ratione. Commendatur etiam sanctis apostolis incarnatio
 ne uerbi domini humana prouectio & qui denuntiato sibi
 domini turbabantur abscessu ad aeterna gaudia honoris sui
 incitantur augmento. Si diligeretis me inquit gauderetis utique
 quia uado ad patrem. Hoc est si perfecta scientia uideretis
 quid nobis gloria confertur per hoc quod ex deo patre ge
 nitus etiam ex homine matre sum natus quod dominus aeternorum
 unus uolui esse mortalium quod uisibilem me inuisibilis pre
 bui quod formam serui in forma dei sempiternus accepi gau
 deretis quia uado ad patrem. Vobis enim haec prestatur ascen
 sio & super omnes caelos ad patris dexteram collocanda uestra
 humilitas eleuatur Ego aut qui hoc sum cum patre est in

diuiduus cum genitore permaneo & sic ab illo ad uos ueniens
non recedo quemadmodum & uos ad illum rediens non re-
linquo gaudete ergo quia uado ad patrem quia pater maior
me est. Uniuersum enim uos mihi & factus sum filius hominis
ut uos filii dei esse possitis Vnde licet unus in utroque sim
tamen quo uobis conformor pater sum minor quo autem a
patre non diuidor etiam me ipso sum maior. Natura itaque
que minor est patre uadat ad patrem & ibi sit caro ubi sem-
per est uerbum & una ecclesie catholice fides quem secun-
dum humanitatem non diffitetur minorem secundum deita-
tem credat equalem. Contemnatur igitur dilectissimi uana
& ceca uersutia heretice impietatis que sibi huius scien-
tie seua interpretationem blanditur ac dicente domino: omnia
que habet pater mea sunt: non intelligit se patri demere
quicquid audet filio denegare & ita in iis que humana sunt
desipit ut putet quod ideo unigenito paternam defuerint quia
nostra suscepit. Non minuit in deo misericordia potestate
nec delatio reconciliatio creature semper eterne defectus est
glorie. Quia habet pater habet & filius: et que habet pater
et filius habet & spiritus sanctus quia tota simul trinitas est
unus deus. Hanc autem non terrena sapientia repperit
nec opinio humana persuasit sed ipse unigenitus docuit
ipse spiritus sanctus instituit de quo nihil est aliter quam de
patre & filio sentiendum: quia licet non sit pater nec sit fi-
lius non tamen est a patre filioque diuisus: et sicut propria
habet in trinitate personam ita unam habet in patris &
filii deitate substantiam omnia implentem omnia contra-
hentem & cum patre & filio uniuersa moderantem per in-
finita^{se} seculorum amen.

Hodiernam dilectissimi festiuitatem de descensione
spiritus sancti consecratam sequitur ut nostis so-
lenne ieiunium quod animis corporibusque curan-
dis salubriter institutum deuota nobis est obseruantia ce-
lebrandum. Repletis namque apostolis uirtute promissa in
corda eorum spiritu ueritatis ingresso non ambigimus
inter cetera celestis sacramenta doctrina. Hanc spiritualis
continentie disciplinam de paracleti magisterio primitus

fuisse conceptam ut sanctificate ieiunio mentes conferendis
 sibi carismatib; fierent aptiores. Aderat quippe christi disci-
 pulus protectio omnipotentis auxilii & principib; nascentis ec-
 clesie tota patris filiq; diuinitas in presentia sancti spiritus
 presidebat. Sed contra instantes impetus persequentum co-
 tra minaces impetus impiorum non corporis fortitudine
 nec carnis erat satietate certandum cum hoc maxime homi-
 nis interiora corrumpat quod exteriora delectat & tanto fiat
 rationalis anima purgator quanto fuerit substantia carnis
 purgator. Hi itaq; doctores qui exemplis & traditioni-
 bus suis omnes ecclesie filios imbuerunt tyrocinium mi-
 litie christiane sanctis ieiuniis inchoarunt ut contra spi-
 rituales nequitias pugnatum abstinentie arma raperent
 quib; uitiorum incentiua truncarent. Inuisibiles enim ad-
 uersarii & incorporeales hostes non erunt contra nos uali-
 di si nullis carnalib; desiderijs fuerimus immersi. Cupi-
 ditas quidem nocendi in temptatore perpetua est. Sed in-
 erimis atq; inefficax erit si nihil in uobis unde contra uos
 pugnet inuenerit. Quis aut hac fragili carne circumdatus
 & in isto mortis corpore constitutus etiam qui multum
 ualideq; profecerit ita iam de sua salute securus sit ut ab
 omnium se ille celebrarum periculo credat alienum. Do-
 nec licet sanctis suis cotidianam gratia diuina uictoria
 non aufert tamen dimicandi materiam quia & hoc ipm
 de misericordia protegentis est qui nature mutabili ne
 de confecto prelio superbire & semper uoluit superesse quod
 uinceret. Igitur post sancte dies laetitiae quos in honorem
 domini a mortuis resurgentis ac deinde in caelos ascen-
 dentis exequimus postq; perceptum sancti spiritus donu
 salubriter & necessarie consuetudo est ordinata ieiunii
 ut siquid forte inter ipa festiuitatum gaudia negligens li-
 bertas & licentia inordinata presumpsit hoc religiosae
 abstinentie censura castiget. quae ob hoc quoq; studiosius
 exequenda est ut illa in nobis quae hac die ecclesie di-
 uinitus sunt collata pmaneat. Templum enim spiritus
 sancti & maiori q̄ unquam copia diuinum fluminis irriga-
 ti nullis debemus concupiscentijs uinei nullis uicijs pos-

sideri ut uirtutis habitaculum nulla sit contaminationē pol-
lutum: quod utiq; regente atq; adiuuante domino omib;
obtinere possibile est. si per ieiunū purificationem ac mise-
ricordiae largitatem studeamus & peccatorum sordib; liberari
& caritatis fructib; ēē secundi. Quicquid enim in cibos pec-
pauperorum in curationes debiliū in precia captiuorum & i
quelibet opera pietatis impenditur non minuit sed augetur
Nec unq; apud deū petire poterit quod fidelis benignitas ero-
garit dum quodcumq; tribuit ad subsidium id sibi recondit
ad premium. Beati enim misicordes quoniam ipōrum mi-
sebitur deus. Neq; delictorum memoria erit ubi testimoni-
um pietatis affuerit. Quarta igitur & sexta feria ieiune-
mus: sabbato autem uigiliis apud beatissimū petrum aposto-
lum celebremus: cuius nos orationib; & aspiritualib; inimi-
cis & a corporeis hostib; confidimus liberari per dominū no-
strum iesum xpūm qui cum patre & spiritu sancto uiuit
& regnat.

Debitandum non est dilectissimi omnem obsuan-
tiam christianam eruditionis ēē diuinę & quicquid
ab ecclesia in consuetudinē est deuotionis receptum
de traditione aplice & de sancti spiritus prodire doctrina q
nunc quoq; cordibus fidelium suis praesidet institutis: ut ea
omnes & obediēter custodiant et sapienter intelligant. Nā
cum in die pentecostes quem a pascha domini quinquagesimum
celebramus promissus a domino spiritus sanctus expectantiū
mentes maiori q; unq; copia et clariori presentia suae maiesta-
tis impleuerit manifestissime pater inter cetera dei munera ie-
iuniorum quoq; grām quae hodiernam festiuitatem induisa
subsequitur tunc fuisse donatam ut sicut fuit concupiscentia
iniciū peccatorum ita sit continentia origo uirtutum. In ex-
ercendo autem hoc dei munere: non ideo segiores ēē debemus
quia & iudei & heretici saepe ab edendi libertate se continent
& apud ipsos paganos sunt quedam uana ieiunia. Aliud aut
agit sub ueritate ratio aliud sub fallitate deceptio. Apud nos
fides sanctificat etiam manducantem: apud illos infidelitas
polluit ieiunantem: unde quia extra ecclesiam catholicam
nihil est integrum nihil castum dicente apostolo omne

quod non est ex fide peccatum est cum diuisis ab unitate corporis xpi nulla similitudine comparamur nulla comunione miscemur quod utiq; nobis saluberrimum maximumq; ieiunium est. Ad uirtutem enim continentie nihil prius pertinet q̄ ab errorib; abstinere quia tunc demum bene ambulatur cum per uiam ueritatis inceditur: nam quia angusta & ardua declinantes procliuia & lata sectando cito in perditionem deueniunt melius est gradus lentior per iter rectum q̄ uelocitas festina per deuium. Agnoscat ergo catholicus christianus fructus ieiunii sui quod etiam inter maximas largitates sterilissimum erit nisi de sancti spiritus rigatione processit. Cum enim dicat apostolus nullas sibi uirtutes sine caritate prodesse idemq; dicat caritatem dei diffusam esse in cordib; nris per spiritum sanctum qui datus est nobis/ cauendum est ne bona que facere sine bonitate non possumus elatione perdamus. Nam omni se merito laude dispoliat qui de studio industrię suę in se magis q̄ in domino gloriatur cum beatus dauid doceat in sanctorum operibus deum esse laudandum dicens Mirabilis deus in sanctis suis deus israhel ipse dabit uirtutem & fortitudinem plebi suę. Et iterum Domine in lumine uultus tui ambulabunt & in nomine tuo exultabunt tota die & in iustitia tua exultabuntur quoniam gloria uirtutis eorum tu es: & ideo dilectissimi secundum eruditionem spiritus sancti per quem ecclesie dei omnium uirtutum dona collata sunt suscipiamus alacri fide solenne ieiunium & in mandatis quae poterimus efficere contineamus nos ab inflatione iactantię ad dei gloriam cuncta referentes: qui & bonarum inspirator est uoluntatum & bonarum auctor actionum dicente domino sic luceat lumen ur̄um hominib; coram ut uideant opera uestra bona & magnificent prem̄ uestrum qui in caelis est qui uiuit & regnat cum filio & cum spiritu sancto in secula seculorum amen.

Sanctarum solemnitatum dilectissimi ordine celebrato & spiritualis laetitię deuotione completa oportet nos ad salubritatem recurrere parcitatis remediumq; ieiunii & exercendis mentib; & castigandis adhibere corporib; ut quia nos satis de hoc & diuina monita

& propria experimenta docuerunt primum per sacratorum
dierum recursum diuine pietati gratias referamus cum san-
ctas continentie delicias appetentes aliquantulum nobis de
terrenorum ciborum abundantia subtrahamus ita ut profi-
ciat helemosinis quod non impenditur mensis. Tunc eni-
demum ad anime curationem proficit medicina ieiunii
cum abstinentia ieiuantis esuriem reficit indigentis. Quia
ergo scimus apud misericordem deum ieiuniis precellere
helemosine largitatem dicente ipso domino date helemosinam
et omnia munda sunt uobis: si animas nostras peccatorum
sordibus cupimus emundari: helemosinam pauperibus non
negemus ut in die retributionis ad promerendam dei mi-
sericordiam misericordie operibus adiuuemur. Ser.

Nter omnia dilectissimi

In apostolice instituta doctrina que ex diuine erudi-
tionis fonte manarunt dubium non est influen-
te ecclesie principibus spiritu sancto. hanc primum ab eis
obseruantiam fuisse conceptam ut sancti obseruatione ie-
iunii omnium uirtutum regulas inchoarent. Quia multum
ad precepta dei exequenda prodesse & si christiana militia
contra incentiua omnia uitiorum continentie se sanctifi-
catione munit. Cum enim per illecebram cibi irrepse-
rit prima causa peccati quo salubriore dei munere utitur
redempta libertas quam ut nouerit abstinere a concessis
que frenare se nesciunt a uetitis. Omnis quidem creatu-
ra dei bona est & nihil est abiciendum quod cum gra-
tiarum actione percipitur. Sed non ad hoc creati sumus
ut feda & imprudenti auaritia omnes mundi copias ex-
pectamus tanquam licet sumi non liceat pretermitti laude-
tur deus qui hominum usui tam multa donauit sed agno-
scat rationalis animus maiores delicias menti datas esse
quam carni. Et cum audit sibi per spiritum sanctum dici post
concupiscentias tuas ne eas et a uoluntate tua uetare in-
telligat sibi contra omnia que sensibus corporis blandunt
temperantia sectandam esse uirtutem per quam dum ex-
terioris hominis uoluntas minuitur sapientia interio-
ris augetur. Non enim idem cordis uigor est sub oner-

cibi qui sub leuitate ieiunii nec eundem sensum potest sa-
tietas generare quem parcitas quia cum caro concupiscēs
aduersus spiritum spirituali cupiditate supatur libera opti-
netur sanitas & sana libertas ut & caro mentis iudicio
& mens dei regatur auxilio. Ad hanc ergo nos utilis-
tatem dilectissimi presens tempus inuitat & a resurre-
ctione domini usq; ad aduentum spiritus sancti quinquā
ginta diebus emensis quos in laetitia precipue festiuita-
tis exegimus ad ieiuniorum remedia concurramus ne
forte per occasionem licentiae blandioris aliquas negligē-
tiae culpas delectabilium usus inciderit. Terra enim car-
nis nostrae nisi assiduus fuerit subacta culturis cito de-
segni ocio spinas tribulosq; producit & partu degeneri
dabit fructum non horreis inferendum sed ignibus co-
cremandum dicente domino. Omnis plantatio quā
non plantauit pater meus celestis eradicabitur. Cūsto-
dienda igitur nobis est omnium germinum seminumq;
gnōscitas quam ex summi agricolae plantatione concep-
imus & uigili sollicitudine prouidendum ne dei mune-
ra aliqua inuidētis inimici fraude uiolentur & in pa-
radiso uirtutum non crescat silua uitiorum. Ad decli-
nandum autem hoc malum nihil est potentius helemo-
sinis atq; ieiuniis dum & carnales cupiditates conti-
nentia necat & desyderiorum spiritualium fructus
misericordiae cura multiplicat unde caritatem urām so-
lemniter admonemus ut per castigationem corporis &
per opera pietatis mundari ab omnium peccatorum sor-
de curemus quarta igitur & sexta feria ieiunemus Sa-
bato autem apud beatissimum petrum apostolum uigi-
lias celebremus cuius meritis & orationib; ita nos per
omnia credimus adiuuandos ut misericordia dei & ie-
iunius nostris adsit et uotis per xpm dominum no-
strum Amen.

Quoniam quidem sanctarum solennitatum dile-
ctissimi cōtus mundus est particeps et unius fi-
dei pietas exigit ut quicquid pro salute uniuers-
orum gestum recolitur cōmunib; ubiq; gaudiis cele-

bretur. Veruntamen hodierna festiuitas praeter illam reuerentiam quam toto terrarum orbe promeruit speciali et propria nostrae urbis exultatione ueneranda est ut ubi precipuorum apostolorum glorificatus est exitus ibi in die martirii eorum sit laetitia principatus. Isti enim sunt uiri per quos tibi euangelium christi roma resplenduit: & quae etas magistra erroris facta es discipula ueritatis. Isti sunt patres tui uerique pastores qui te regnis caelestibus inserendam multo melius multoque felicius condiderunt quam illi quorum prima studio tuorum fundamenta locata sunt. Et ex quibus is qui tibi nomen dedit fraterna te exde sedauit. Isti sunt qui te ad hanc gloriam prouexerunt ut gens sancta populus electus ciuitas sacerdotalis & regia per sacram beati petri sedem caput orbis effecta latius praesideres religionem diuinam quam dominationem terrena. Quamuis enim multis aucta uictoriis uis imperii tui terra marique protuleris minus tum est quod tibi bellicus labor subdidit quam quod pax christiana subiecit. Deus namque bonus & iustus & omnipotens qui misericordiam suam humano generi nunquam negauit omnesque in comune mortales ad cognitionem sui abundantissimis semper beneficiis erudiuit: uoluntariam errantium cecitatem & procliuem in deteriora nequitiam secretiori consilio & altiori pietate misatus est imitando uerbum suum aequale sibi atque coeternum. uerbum igitur caro factum ita diuinam naturam naturae uniuert humanae ut illius ad infima inclinatio nostra fieret ad summa prouectio. Ut autem huius inenarrabilis gratiae per totum mundum diffunderetur effectus romanum regnum diuina prouidentia preparauit. Cuius ad eos limites incrementa perducta sunt quibus cunctarum undique gentium uicina & contigua esset uniuersitas. Disposito namque diuinitus operi maxime congruebat & multa regna uno confederarentur imperio. et cito puos haberet populos predicatio generalis quos unius teneret regimen ciuitatis. Haec autem ciuitas ignorans suae prouectionis auctorem cum pene omnibus dominaretur gentibus omnium gentium seruebat erroribus & magnam sibi uidebat assumpsisse religionem quod

nullam respueræ falsitatem: unde quantum erat per diabo-
 lum tenacius illigata: tanto per christum est mirabilis ab-
 soluta. Nam cum duodecim apostoli accepta per spiritum
 sanctum omnium locutione linguarum imbuendum euan-
 gelio mundum distributis sibi terrarum partibus suscepis-
 sent beatissimus petrus princeps apostolici ordinis ad arcē
 romani destinatur imperii ut lux ueritatis quæ in omniū
 gentium reuelabatur salutem efficacius se ab ipso capite p-
 totum mundum effunderet. Cuius autem nationis homi-
 nes in hac tunc urbe non essent: aut quæ usquam gentes
 ignorarent quod roma didicisset hic dissoluendæ erant con-
 cuscandæ philosophiæ opinionēs: hic dissoluendæ erant terrenæ
 sapientiæ uanitates. Hic confutandus demonum cultus: hic
 omnium sacrilegiorum impietas destruenda ubi diligentissima
 habebatur superstitione collectum quicquid usquam fuerat
 uanis errorib: institutum. Ad hanc ergo urbem tu beatissime
 petre apostole uenire non metuis & consorte gloriæ tuæ pau-
 lo aliarum adhuc ecclesiarum ordinationib: occupato siluam
 istam frementium bestiarum & turbulentissime profunditatis
 oceanum constantior q̄ cum supra mare gradereris. Nec mū-
 di dominam times romam quæ in cayphæ domo expaueras sa-
 cerdotis ancillam. Numquid aut iudicio pilati aut saeuitia
 iudeorum minor erat ul' in claudio potestas uel in nerone cru-
 delitas. Vincebat ergo materiam formidinis uis amoris: nec
 estimabas terrori cedendum dum horum saluti consulis quos
 susceperas diligendos. Hunc autem intrepidum caritatis af-
 fectum iam tunc profecto conceperas quando professio tui amo-
 ris in dominum trine interrogationis est solidata misterio.
 Nec aliud ab hac mentis tuæ intentione quesitum est q̄ ut pa-
 sceendis eius quem diligeres ouib: cibum quo ipse eras opima-
 tus impenderes. Augebant quoq; fiduciam tuam tot signa
 miraculorū tot dona crismatum atq; expimenta uirtutum.
] am populos qui ex circūcisione crediderant erudieras: sam an-
 thiochenam ecclesiam ubi primum christiani nominis dignitas
 est orta fundaueras sam pontum galathiam capadociam asi-
 am atq; bithiniam legibus euangelicæ predicationis imple-
 ueras: nec aut dubius de prouentu operis aut de spatio tuæ

ignarus etatis tropheum crucis christi romanis arcib: inferre
bas quo te diuinis preordinationib: antebant: & honor pote-
statis & gloria passionis. Ad quam beatus coapostolus tuus
uas electionis & specialis magister gentium paulus occurrens
eodem tibi consociatus est tempore quo iam omnis innocen-
tia omnis pudor omnisq; libertas sub Neronis laborabat im-
perio. Cuius furor per omnium uitiorum inflammatus ex-
cessum in hunc eum usq; torrentem sue precipitauit insa-
nie ut primus nomini christiano atrocitatem generalis p-
secutionis inferre quasi per sanctorum neces gratia dei
posset extingui: quibus hoc ipm erat maximum lucrum
ut contemptus huius uite occidua perceptio fieret felici-
tatis eterne. Preciosa ergo est in conspectu domini mors
sanctorum eius: nec ullo crudelitatis genere destrui potest
sacramento crucis christi fundata religio. Non minuitur
persecutionibus ecclesia sed augetur: & semper dominicus
ager segete ditiori uestitur: dum gratia que singula cadunt
multiplicata nascuntur: unde duo ista preclara diuini se-
minis germina in quantam sobolem pullularint beatoru
martirum milia protestantur qui apostolicorum emuli tri-
umphorum urbem nostram purpuratis & longe lateq; ruti-
lantib: populis ambierunt & quasi ex multarum honore ge-
marum conserto uno diademate coronarunt. De quo presidio
dilectissimi nobis diuinitus ad exemplum patientie & con-
firmationem fidei preparato uniuersaliter quidem in omniu
omnium sanctorum comemoratione laetandum est: sed i
horum excellentia prius merito est excellentius glorandum
quos gratia dei in tantum apicem inter omnia ecclesie me-
bra prouexit ut eos in corpore cui caput christus est quasi ge-
minum constitueret lumen oculorum: de quorum meritis
atq; uirtutib: que omnem loquendi supant facultatem nihil
diuersum nihil debemus sentire discretum quia illos & ele-
ctio pares & labor similes & finis fecit aequales. Sicut aut
& nos experti sumus & nostri probauere maiores credimus
atq; confidimus inter omnes labores istius uitae ad obtinen-
dam misericordiam dei semper nos specialium pronorum
orationib: adiuuandos ut quantum propriis peccatis deprimi

mur tantum apostolicis meritis erigamur. Per dominum nostrum
iesum xpm cui est honor cum patre & cum spiritu sancto
eadem potestas una diuinitas in secula seculorum Amen.

Lultemus in domino dilectissimi & spirituali iocun-
ditate laetemur: quia unigenitus dei patris filius do-
minus noster iesus christus ad insinuanda nobis di-
spensationis & diuinitatis sue misteria apostoli ordinis pri-
mum beatum petrum huic ciuitati dignatus est prerogare
cuius hodierna solennitas recurrente triumpho martirii spe-
cimen & decus contulit orbi terrarum. Hoc enim obtinuit
dilectissimi illa confessio quae a deo patre apostolico inspira-
ta cordi omnium humanarum opinionum incerta transcen-
dit & firmitatem petre quae nullis impulsionebus quateretur
accepit. Euangelica siquidem resante historia omnes apo-
stolos dominus quod de se opinentur interrogat: at ubi
quid habeat discipulorum sensus exigitur. Ille primus
in domini confessione qui primus est in apostolica dignitate
Qui cum dixisset tu es xpus filius dei viui: respondit ei
iesus beatus es simon bariona quia caro & sanguis non re-
uelauit tibi sed pater meus qui in celis est: ideo beatus es
quia & pater meus docuit nec opinio terrena fefellit: sed
inspiratio caelestis instruxit & non caro nec sanguis sed
ille me tibi cui sum unigenitus indicauit. Et ego inquit
dico tibi hoc est sicut pater meus manifestauit diuinitatem
meam. ita ego notam tibi facio excellentiam tuam quia tu
es petrus. Id est cum ego sum inuolabilis petra: ego lapis an-
gularis qui facis utraq; unum: tamen tu quoq; petra es quia
mea uirtute solidaris & quae mihi potestate sunt propria
sunt tibi mecum participatione communia. Supra hanc petram
edificabo ecclesiam meam & portae inferi non preualebunt ad-
uersus eam. Super hanc inquit fortitudinem eternum con-
struam templum & ecclesiae meae inserenda caelo sublimitas.
in huius fidei firmitate consurget. Hanc confessionem portae
inferi non tenebunt mortis uincula non ligabunt. vox enim
ista uox uitae est: & sicut confessores suos in caelestia pro-
uehit ita negatores ad inferna demergit. Propter quod dicit

beatissimo petro tibi dabo claues regni caelorum & quaecumq;
ligaueris super terram erunt ligata & in caelis et quaecumq;
solueris super terram erunt soluta et in caelis. Transiunt q-
dem in alios apostolos ius istius potestatis sed non frustra
uni commendatur quod omnibus intinetur. Petro enim ideo hoc
singulariter creditur quia cunctis ecclesie rectorib; petri for-
ma proponitur. Manet ergo petri priuilegium ubicumq; ex
ipsius fertur aequitate iudicium. Nec nimia est uel seueritas
uel remissio ubi nihil erit ligatum nil solutum nisi quod pe-
trus aut ligauerit aut soluerit. In stante aut passione sua do-
minus quae discipulorum suorum erat turbatura constantia
Simon inquit simon ecce satanas exposculauit ut uos cribra-
ret sicut triticum. ego autem rogaui pro te ne deficiat fides
tua & tu aliquando conuersus confirma fratres tuos ne in-
tretis in temptationem. Commune erat omnibus apostolis
periculum de temptatione formidinis & diuinae protectioni
auxilio pariter indigebant. quoniam diabolus omnes exagi-
tare omnes cupiebat elidere & tamen specialis a domino
petri cura suscipitur & pro fide petri proprie susci catur tan-
quam aliorum status certior sit futurus si mens principis
uicta non fuerit. In petro ergo omnium fortitudo munitur
& diuinae gratiae ita ordinatur auxilium ut firmitas quae per
christum petro tribuitur per petrum apostolis conferatur. Na
& post resurrectionem suam dominus beato petro apostolo
post regni claues ad trinam aeterni amoris professionem mi-
stica insinuatione ter dixit: pasce oues meas. Quod & nunc
quoq; procul dubio facit & mandatum domini pius pastor
exequitur confirmans nos exhortationib; suis & p nobis ora-
re non cessans ut nulla temptatio supemur. Si autem hac
pietatis suae curam omni populo dei sicut credendum est ubiq;
praetendit quanto magis nobis alumnis suis opem suam di-
gnatur impendere apud quos in sacre dormitionis choro ea-
dem qua praesedit carne requiescit. Cum itaq; dilectissimi
tantum nobis uideamus presidium diuinitus institutum ra-
tionabiliter & iuste in ducis nostri meritis & dignitate lae-
tamur: gratias agentes sempiterno regi redemptori nostro
iesu christo quod tantam potentiam dedit ei quem totius

ecclesie principem fecit: ad laudem & gloriam nominis sui
qui cum deo patre & spiritu sancto uiuit & regnat deus p
omnia secula seculorum amen.

Peligiosam deuotionem dilectissimi.
qua ob diem castigationis & liberationis nostre cum
fidelium populus ad agendas deo gratias conflu
ebat ab omnib: proxime fuisse neglectam ipsi paucorum qui
affuere raritas demonstrauit & cordi meo multum tristitie
intulit & plurimum timoris incussit: magnum enim periculū
est esse homines ingratos deo & per obliuionem bñficiorum eius
nec de correptione compungi nec de remissione letari. Ve
reor igitur dilectissimi ne uox illa prophetica tales increpasse
uideatur qui dicit flagellasti eos & non doluerunt: castigasti
eos & noluerunt accipere disciplinam. Quae enim in eis cor
rectio ostenditur in quibus tanta auersio reperitur. Iudex di
cere sed necesse est non tacere: plus impenditur demoniis q̃
aplis: et maiorem obtinent frequentia insana spectacula q̃ bea
ta martyria. Quis hanc urbem reformauit saluti: quis a captiui
tate eruit: quis a cede defendit. Ludus circensium an cura san
ctorum. Quorum utiq; precib: diuine censurę flexa sententia est
ut qui merebamur iram seruaremur ad ueniam. Tangat obsecro
dilectissimi cor uestrum illa sententia saluatoris qui cum de
cem leprosos misericordie uirtute mundasset unum tantū ex eis
dixit ad agendas gratias reuertisse signans uidelicet de ingra
tis quod hunc pietatis officio etiam si corporis assecuti sunt sa
nitatem non tamen sine animi impietate defuerunt. Ne er
go ista ingratorum nota etiam uobis dilectissimi possit ascribi
reuertimini ad dominum: intelligentes mirabilia quae in nobis
dignatus est operari & liberationem nostram non sicut opinatur
impii stellarum effectib: sed ineffabili omnipotentis dei mi
sericordie deputantes qui corda furentum barbarorum mitiga
re dignatus est: ad tanti uos bñficii memoriam toto fidei ui
gore conferte. Grauis negligentia maiore satisfactione curan
da est. Ad emendationem nostram utamur lenitate parentis
ut beatus petrus & omnes sancti qui nobis ī multis tribula
tionib: affuerunt obsecrationes nostras pro uobis apud mi
sericordem deum uiuare dignentur p̃ xp̃m dñm nr̃m:—

Ratias dilectissimi domino deo nostro quod quanta
sit huius diei solennitas etiam si ego taceam conuen-
tus uester ostendit. Tam conspiranti enim studio & de-
uoto animo conuenistis ut festiuitatis magnificentiam &
si sermo non indicet congregatio tñ ip̃a testetur & recte
Duplex enim causa laetitiae est: in qua & natalem ecclesie
colimus & martirum passionem gaudemus. Nec immerito
digne ecclesie horum exultat martirio quorum ornatur
exemplo. Causam ergo solennitatis hodiernae dilectissimi
plenissime sacre historie lectione didicistis nec latere uo-
potuit quem in tanto rerum gestarum ordine exceperitis
auditum: cum gloriosam septem martirum mentem exul-
tanti & non tacito honoraretis affectu in singulis quide
filiis passam sed in omnibus coronatam. Subsecuta est
enim felici exitu quos inuito premisit hortatu: beata ge-
nitrix beata progenies memorabilis precedentium forti-
tudo. Nam cum in illo ordine mortuum & in illa dispo-
sitione poenarum id seuerissimi regis excogitasse impietas
ut uictoriam sibi & de primis promitteret quos sine to-
lerantie cruciaret exemplo et de postremis quos in suppli-
cio torqueret alieno multiplicare sunt martirum palme
& dum singuli in omnib: uincunt preter coronas pro-
prias omnes adquisuere septenas. Sed haec ad infru-
ctuosam recolenda sunt aurum uoluptatem. Inflat scie-
tia nisi edifice obedientia: grauant audita nisi suscipi-
antur imitanda. Nec enim quia cessauit persecutor &
tortor quia iam omnes deo militant potestates defuncti
stamus quas superent passiones. Fili inquit accedens ad
uirtutem dei sta in iustitia timore & prepara anima tua
ad temptationem. Et apostolus dicit Inueniunt in christo
pie uolunt uiuere persecutionem patiuntur propter iustitia
Qui ergo putas quiesuisse persecutionem & nullum tibi cu-
hostibus esse confidendum: intimum cordis tui scrutare secre-
tum & omnes recursus anime tue diligens explorator
ingredere & uide si nulla te impugnat aduersitas si nullus
tyrannus in mentis tuae uultu arde dominari. Noli cum

cum auaritia pacem firmare & iniquorum questuum incre-
menta contemnere Superbie concordiam nega & magis time
in gloriam suscipi q̄ in humilitate calcari: Dissociare ab ira nec
dolorem inflammare inuidie cupido uindictae. Renuntia uo-
luptati auertere ab immunditia pelle luxuriam: fuge iniq-
tatem obnitere falsitatem & cum uideris te multiplicem
habere pugnam tu quoq; imitator martirum numerosam
quere uictoriam. Totiens enim peccatis morimur quo-
tiens in nobis peccata moriuntur: & speciosa in conspectu
domini etiam ista mors sanctorum eius ubi homo occidi-
tur mundo non terminatione sensuum sed fine uitiorum
Si ergo carissimi non ducitis cum infidelibus iugum si pec-
catores esse desistitis & nullis carnalium cupiditatum tem-
ptationibus ceditis solennem hanc diem celebratis & non
solum martires & martyrum matrem: sed etiam illius
memoriam iusto honore ueneramini qui hoc die antiqua
festiuitatem huius loci consecratione geminauit Magni-
ficus quidem structor parietum sed magnificentior edi-
ficator animarum ultra eui sui terminos opera pietatis ex-
tendens ut utilitatis institutionum eius etiam in ipso fru-
eretur deuota posteritas & habitando quod condidit et
faciendo quod docuit Omnia ergo dilectissimi quae ocu-
lis cernitis & mente meministis ad profectum uestre edi-
ficationis assumite & ita unusquisq; ur̄um preparato a-
maiorib; utatur habitaculo ut in se ipso meminerit templū
dei esse fundatum Nihil structure suae prauum nihil suppo-
nat infirmum sed unius et electis lapidib; congruendo p-
indissolubilem connexionem crescat in dominei corporis
unitatem auxiliante domino nostro iesu xpo qui cum pre-
& spiritu sancto uiuit in secula seculorū amen

Om̄um omnium dilectissimi summa uirtutum & totius
plenitudo iustitiae de illo amore nascatur quo deus
proximusq; diligitur in nullis profecto hic amor subli-
mius excellere clariusq; fulgere q̄ in beatissimis martyrib;
inuenitur qui domino iesu xpo pro omnib; hominib; mor-
tuo tam propinqui sunt imitatione caritatis q̄ similitudinē

passionis. Quāuis enim illi dilectioni qua dominus nos re-
demt nulla cuiusquā bñgntas possit equari quia aliud est
pro iusto mori hominem sua necessitate moriturū aliud pro
impiis occumbere a debito mortis alienum: multum tñ uni-
uersis hominib: etiam martires contulerunt: quorum fortitu-
dine ita eius largitor usus est dominus ut penam mortis et
atrocitatem crucis nulli suorū uellē ēē terribilem. Si ergo
nullus bonus sibi soli est bonus nec cuiusq̃ sapientis sibi tan-
tum sapientia est amica & hec uetarum natura uirtutum ē
ut multos a tenebroso abducatur errore qui earum clarus est
lumine ad erudiendum dei populum nullorum est utilior for-
ma q̃ martyrum. Sic eloquentia facilis ad exortandum sit ra-
tio efficax ad suadendum: ualidiora tñ sunt exempla q̃ uerba & pla-
nuis est opere docere q̃ uoce. In quo excellentissimo genere doctri-
nē beatus martir Laurentius cuius passione dies hodiernus
illustris est qm̃ gloriosa polleat dignitate: etiam psecutores
ipius sentire potuerunt quando eum illo mirabilis animi
fortitudo de christi principaliter amore concepta non solum
ip̃is non cederet sed etiam alios exemplo sue tolerantie labo-
raret. Cum enim furor gentilium potestatum in electissima
queq; christi membra seque ac precipue eos qui ordinis
erant sacerdotalis impeteret in leuitam laurentium qui
non solum ministerio sacramentorū sed & dispensatione ec-
clesiasticę substantie preminebat impius psecutor effe-
ruit duplicem sibi predam de unius uiri comprehensione pro-
mitens quem si fecisset sacre pecunie traditorem faceret et
uere religionis exortem. Armatur itaq; gemina face homo
pecunie cupidus & ueritatis inimicus auaritia ut rapiat au-
rum impietate ut auferat christum. Postulat sibi ab imma-
culato sacrarii presule opes ecclesiasticas quib: auarissimus in-
habat inferri. Cui leuita castissimus ubi eas repositas ha-
beret ostendens numerosissimos sanctorū paupum obtulit
greges in quorum uictu atq; uestitu in amissibiles conde-
rat facultates que tanto integrius erant salue quanto san-
ctius probabantur expense: fremit ergo predo frustratus et
in odium religionis que talem diuitiarum usum instituit
& ardescens direptionem thesauri potioris aggreditur

ut apud quem nullam denariorum substantiam repperisset
 illud depositum ei quo sacratius erat diues auferret. Re-
 nuntiare christo Laurentium iubet et solidissimam illam
 leuitici animi fortitudinem diris parat urgere suppliciis Quo-
 rum ubi minora nil obtinent uehementiora succedunt. Lace-
 ros artus & multa uerberum fessione concisos subiecto precipit
 igne torreretur ut per cratem ferream que iam de feruore con-
 tinuo uim in se urendi haberet conuersorum alterna muta-
 tione membrorum fieret cruciatus uehementior & pena pro-
 ductior. Nihil obtines nihil proficis saua crudelitas. Subtrahit
 tormentis tuis materia mortalis & Laurentio in celos abeunte
 tu deficis. flammis tuis superari caritatis christi flamma non po-
 tuit: & sequior fuit ignis qui foris ussit quam intus accendit. Ser-
 uisti persecutor martiri cum seruisti auxisti palmam dum ag-
 geras palmam. Nam quid non ad uictoris gloriam ingenium
 tuum reperit quando in honorem transierunt triumphi et
 instrumenta supplicii. Gaudeamus igitur dilectissimi gaudio spiri-
 tuali & de felicissimo incliti uiri fine: gloriemur in domino
 qui est mirabilis in sanctis suis. In quibus nobis & presidium
 constituit & exemplum atque ita per uniuersum mundum clari-
 ficauit gloriam suam ut a solis ortu usque ad occasum leuiti-
 corum luminum choruscante fulgore: quam clarificata est
 ierosolima Stephano tam illustris fieret roma Laurentio. Cuius
 oratione & precibus adiuuari nos cessatione confidimus ut
 quia omnes sicut apostolus ait quicumque uolunt in christo pie-
 uiuere persecutionem patiuntur corroboremur spiritu ueritatis
 & ad superandas omnes temptationes constantis fidei pseue-
 rantia muniamur per dominum nostrum iesum christum uiuen-
 tem & regnantem cum patre & sancto spiritu in sempiter-
 na secula seculorum amen.

Vbservantiam quidem uestram dilectissimi ita nouimus
 esse deuotam ut animas uestras non solum legitimis sed
 etiam uoluntariis ieiuniis excolatis: uerutamen adiu-
 cienda huic studio etiam nostre admonitionis exhortatio ut
 siqui sunt in hoc exercitio tardiores in uis saltem diebus comu-
 ni abstinentie se obedienter adiungant in quibus nos oportet
 sacratissimam consuetudinem attentius celebrare ut per humi-

litatem ieiunⁱⁱ contra omnes hostes nostros diuinum mereamur
auxilium. Res enim est preceps opⁱ quam & ex auctori-
tate indicimus & ex caritate suademus ut paululum eden-
di libertate compressa castigationi corporum & paupum stude-
amus alimonie quos qui reficit animam suam pascit & te-
porales epulas in delicias mutat eternas. In locum igitur in-
altum cupiditatum sanctorum desideriorum incrementa
succedant. Cesset iniquitas sed non sit ociosa iustitia. Que
nullus patitur opprimentem sentiat aliquis adiuuantem.
Parum est enim non auferre aliena nisi largiaris & propria
Sub oculis iusti iudicis sumus qui nouit quantam uni-
cuiq; bñ operandi dederit facultatem. Non uult ociosa
ēē munera sua qui seruis suis sit mensuras mysticorum
distribuit talentorum & creditum qui liberaliter erogas-
set augere qui steriliter suasset amittere. Et ideo dilecti-
ssimi quia septimi mensis ieiunium celebrare nos conuenit
sanctitatem uram monemus ut quarta & sexta feria ieu-
nemus. Sabbato uō apud beatum petrum apostolum pa-
riter uigilemus cuius suffragantib; meritis ab omnib; tri-
bulationib; mereamur absolui per dominum nostrum ie-
sum xpūm amen.

Deus humani gñis conditor & redemptor qui nos ad
promissiones uite eterne per semitas iustitiae ambu-
lare iustitiae de futura temptatione que nobis in-
itinerare uirtutum insidiosis aduersaretur occursib; mltis
nos presidis dilectissimi quib; laqueos diaboli obteremus
instruxit. Inter que hoc famulis suis saluberrimum con-
tulit ut contra omnes inimici dolos fortitudine se contine-
re & opib; pietatis armarent. Ille enim qui ab initio pri-
mis hominib; interdidi cibi inseruit appetitum & male-
credulus per illecebram edendi omnium concupiscentiarum
virus insudit easdem fraudes retractare non desinit &
in natura quam sit suis seminib; ēē incitatum sationis
sue germen inquirat ut ad labefactanda studia uirtutis
desyderium uoluptatis accendat: quoniam pena ipsius est
prouectio christiana nec potest eorum animos aliquo mo-
ledere qui nouerunt auxiliante domino in sua carne

regnare. Rationabili ergo moderatione sanctoq; proposito frenande sunt rebelles cupiditates nec sinendum est ut castis & spiritualib; desyderus corporales concupiscentie reluctentur. Agnoscat interior homo exterioris sui se esse rectorem & mens diuino gubernata dominatu terrenam substantiam in bonae uoluntatis cogat obsequium. Nec enim deest nobis ad hunc ordinem consuandum misericordissim regis auxilium qui nos saluberrime obseruantia ratione informauit prestans nobis p temporum recursus quosdam ieiuniorum dies in quibus castigatione corporum uirtus roboraretur animorum huius autem remedii munus dilectissimi etiam in isto qui septimus est mense depositum est quod nos prompta conuenit alacritate suscipere ut praeter abstinentiam qua quisq; se peculiariter atq; priuatim secundum modum suae possibilitatis exercet hocq; omnibus simul indicitur animosius celebretur. Nam in omni agone certaminis christianam utilitas continentiae plurimum ualeat ita ut quidam laeuissimorum spiritus demonum qui ab obsessis corporib; nullis exorcizantium fugantur imperius sola ieiuniorum & orationum uirtute pellantur dicente domino. hoc genus demoniorum non eicitur nisi in ieiunio & oratione. Grata ergo est deo & terribilis diabolo ieiunantis oratio nec lateat quantum acquirat suae salutis quae tantum prestat alienae. In hac sane obseruantia dilectissimi quamuis omnes uos unanimiter oporteat esse deuotos: siqui tamen sunt quorum uoluntati aliqua obsistat infirmitas labores qui supra uires est corporum redimat impendus facultatum. Multa enim sunt opa pietatis quae ipsam edendi necessitatem merito amplius commendat si ieiunantium purificationem studio benignitatis acquirunt. Nam cum hi qui nihil omittunt de humilatione ieiunii sub sterili fatigatione desudent nisi se elemosinarum qua possunt erogatione sanctificent dignum est ut in alimoniam pauperum abundantior sit eorum largitio quorum ad abstinendum minor est fortitudo. Quod ergo quis in sua infirmitate non denegat alienae inopiae libenter impendat & propriam necessitatem faciat sibi cum indigente

communem. Non culpatur infirmus ieiunium soluens a quo
cibos accipit pauper esuriens nec escam sumendo polluitur
qui elemosinam in partiendo mundat dicente domino da
te elemosinam: & ecce omnia munda sunt uobis. In quo
opere dilectissimi etiam hi qui ab epularum delectatione se
continent fructus sibi debent misericordie comparare ut q
abundantius seminauerint copiosius metant. Non enim unq
agricola sine segete ista mentitur aut in certa spem habet opis
cultura pietatis. Quicquid hoc modo serentis manu spar
gitur non aestus urit non torrens trahit non grando pro
sternit. Incolumes semp sunt omnes pietatis expense nec so
lum integre manet sed etiam augentur & qualitate mu
tantur: de terrenis celestia prodeunt: de paruis magna gi
gnuntur: et temporale damnum in premium transit eternu
Quisquis igitur diuitias amat: quisquis multiplicare que pos
sides concupiscis in hac lucra accendere in hac rerum tuar
augmenta suspira de quib: nihil fur abripit nihil tinea cor
rumpit: nihil rubigo consumit. Noli desperare de fenore: no
li de accipiente diffidere: quod uni horum fecistis mihi q
dicat intellige: & apud quem opes tuas colloces perspicaci
fidei oculis securus agnosce. Non dubita de receptione
cui christus est debitor. Non sit anxia liberalitas nec triste
ieiunium. Hylarem enim datorem diligit deus qui fide
lis est in uerbis suis & abundanter largita retribuit que
bmq; largienda donauit

Ad exorandam dilectissimi misericordiam dei ad re
nouandum statum fragilitatis humane quantum
ualeant religiosi ieiunia sanctorum prophetaru
predicatione cognoscimus qui diuine iustitie commotio
nem quam frequenter populus israhel merito iniquitati
incideret non nisi ieiunio protestantur posse placari un
de & iohel propheta admonet dicens hec dicit dominus
deus uester. Conuertimini ad me in toto corde uestro
in ieiunio & fletu & planctu & scindite corda ura et
non uestimenta uestra & conuertimini ad dominum
deum urum quia misericors est & patiens & magnani
mus & multum misericors. Et iterum sanctificate ieiun

num predicate congregare plebem: sanctificate ecclesiam. Quae co-
hortatio dilectissimi patris quoque est amplectenda temporibus
quia huius curationis remedia etiam a nobis sunt necessarie
predicanda ut in obsequantia sanctificationis antiquae quod pdi-
dit iudaica preuicatio acquirat christiana deuotio. Diuina
namque reuerentia sanctionum inter quaelibet spontaneae obseruan-
tiae studia habet semper privilegium suum ut sacratius sit quod
publica lege celebratur quam quod priuata institutione dependitur.
E Exercitatio enim continentiae quam sibi quisque proprio arbitrio
indicit ad utilitatem cuiusdam pertinet portionis. Ieiunium
uero quod uniuersa ecclesia suscipit neminem a generali purificatione
seiungit. Et tunc fit potentissimus dei populus quando in uni-
tatem sorte obedientiae omnium fidelium corda conueniunt ut
in castris militiae christiane similis ex omni parte preparatio &
eadem est ubique; munitio fremit licet crucianti hostis pugil fu-
ror & latebrosas undique; pretendat insidias neminem tamen
capere neminem poterit uulnerare si nullum intermisse nullum de-
sidium nullum inuenerit ab opere pietatis exsortem. Ad huius
ergo inuictae pietatis potentiam dilectissimi etiam hoc nos solenne
ieiunium septimi mensis inuitat ut a curis secularibus actibusque
terrenis liberos ad dominum animos erigamus & quia hanc in-
tentionem semper necessariam non omnes possumus habere perpetuam
saepiusque per humanam fragilitatem a supernis in terrena recidimus
istis saltem diebus qui nobis ad saluberrima sunt remedia prestituti
mundanis nos occupationibus subtrahamus & aliquid temporis
quod prodest ad bona aeterna firemur. In multis enim sicut scrip-
tum est offendimus omnes. & licet cotidiano dei munere a di-
uersis contaminationibus emundemur inherere tamen in cautis ani-
mis plerumque maculae crassiores quas oporteat diligentiore cura
ablui & impendio maiore deleri. Plenissima autem peccatorum
obtinetur abolitio quando totius ecclesiae una est oratio: & una
est confessio. Si enim duorum uel trium sancto proque consensui omnia
quae poposcerint dominus prestanda promittit. Quid negabitur
multorum milium plebi unam obsequantiam pariter exequenti &
per unum spiritum concorditer supplicanti. Magnum est in
conspetu domini dilectissimi ualdeque preciosum cum totus
populus christi hisdem simul instat officiis & in utroque

sexu omnis gradus omnesq; ordines eodem cooperantur af-
fectu cum in declinando malo ac faciendo bono par cuncto-
rum & una sententia est cum in operibus seruorum suorum
glorificatur deus & totius pietatis auctori in multarum
actione gratiarum benedicuntur. Aluntur esurientes uesti-
untur nudi: uisitantur infirmi & nemo quod suum e-
querit sed quod alterius dum ad releuandam alienam mi-
seriam unicuiq; mensura sua sufficit & facile est inuenire
hylarem datorem ubi modum opis ratio tempus facultatis
P Per hanc autem dei gratiam quae operatur omnia in omnibus com-
munis fidelium fructus & commune fit meritum. Quo-
niam quidem potest & eorum par esse animus quorum im-
par est census & cum alter de alterius laetatur largitate
cui aequari non potuit impendio aequatur affectu. Nihil
in tali populo inordinatum nihilq; diuersum est ubi ad unum
pietatis uigorem omnia sibi totius corporis membra con-
sentunt nec de sua tenuitate confunditur qui de aliorum
opulentia gloriatur. Decus enim uniuersitatis est excel-
lencia portionis & cum dei spiritu omnes agimur non so-
lum illa nostra sunt quae ipsi gerimus sed etiam illa de quibus
in aliorum actione gaudemus. Amplectamur igitur bea-
tam istam sacratissimam unitatis solennitatem & solenne
ieiunium concordante proposito bonae uoluntatis inea-
mus. Nihil a quoque arduum nihil asperum querit nec
aliquid nobis quod uires nostras excedat inciditur sine
inabstinentie castigatione siue in elemosine largitate. Sci-
unt singuli quid possint quid uel non possint ipsi modulum
suum pendunt: ipsi iusta et rationabili taxatione se cen-
seant ut sacrificium misericordiae non cum tristitia offe-
ratur nec inter damna numeretur hoc pio impendat operi
quod cor iustificet quod conscientiam lauet quod denique
& accipienti profit & danti. Felix quidem est ille animus
multumq; mirabilis qui facultatum defectionem beneficien-
di amore non metuit & daturum sibi eroganda non diffi-
dit a quo cum erogaret accepit. Sed quia cum magnam
mitas ista paucorum est etiam pietatis est ut suo
rum quisque curam non desat nos perfectioribus non pra-

iudicantes ea uos regula gñaliter exhortamur ut mandatum dei secundum mensuram nostre possibilitatis operemur. Hylarem enim bñuolentiam eē decet quæ sic suam temperet largitatem ut de illa & paupum refectio gaudeat & domestica sufficientia non laboret. Qui autem ministrat semen seminanti & panem ad manducandū prestabit & multiplicabit semetipsum & augebit incrementa frugum iustitiæ ur̃s: quarta ergo & sexta feria ieiunemus. Sabbato autem apud beatissimum petrum apostolum pariter uigilias celebremus cuius meritis & orationib; confidimus uobis per omnia misericordiam dei eē prestandam per dominum nr̃um amen.

Redicationem nostram dilectissimi familiaris uobis adiuuat consuetudo & ratio t̃p̃is commendat officium sacerdotis ne aut onerosum uideatur aut arduum quod & præceptum exigit legis et deuotio tempat ueritatis. Quæ cum in unum gratia dei auxiliante conueniunt non littera occidit sed spiritus uiuificat. Vbi aut spiritus dei: ubi libertas quæ legem non timore exequitur sed amore: Obedientia enī mollit impium: nec dura ibi necessitate fiunt ubi diligitur qd iubetur. Cum ergo uos dilectissimi ad quedam quæ in ueteri testamento instituta sunt cohortamur non iudicæ uos obsuantia uigo subdimus: nec consuetudinē uobis carnalis populi indicimus. Excessit super illorum ieiunia continentia christiana: & siquid nobis atq; illis commune est in temporib; non concordat in morib; Habeant illi nudi pedalia sua & in tristitia uultuum ostendant ociosa ieiunia non in nullo ad habitus nostri honestatem dissimile nec a iustis & necessariis operib; abstinentes edendi licentiam simplici parcitate cohibemus ut in usus ciborum modus eligatur non creatura damnet. Quamuis aut unicuiq; nostrum liberum sit uoluntariis castigationib; proprium corpus afficere & nunc moderatius nunc uō di strictius repugnantes spiritui carnales concupiscentias edomare: quibusdam tñ dieb; ab omib; oportet pariter celebrari generale ieiunium & tunc est efficacior sanctior;

deuotio quando in operib; pietatis totius ecclesie unus animus
& unus est sensus. Publica enim preferenda sunt propriis
et ibi intelligenda est precipua ratio utilitatis ubi uigilat cū
cōmunis. Teneant ergo diligentiam suam obſuantia singulo-
rum & contra nequitie spiritualis insidias implorato diui-
ne singulorum protectionis auxilio caelestia quisq; arma ar-
piat. Sed ecclesiasticus miles etiam si specialib; preliis possit
fortiter facere tutius tamen & felicius dimicabit si contra ho-
stem palam in acie steterit ubi non suis tantum uirib; certa-
men ineat sed sub inuicti regis impio fraternis consociatib;
agminib; bellum uniuersale conficiat. Minore enim discri-
mine plures conſigunt cum hoste q̄ singuli. Nec facile pa-
tet uulneri quem opposito scuto fidei non sua tm̄ sed et
fortitudo defendit ubi una est omnia causa sit una uictoria
Quia igit̄ aduersarius noster insidari nobis diuersa tempta-
tionū arte non desinit & hec est una uersutia eius in-
tentio ut redemptos christi sanguine a mandatis dei possit
abducere omni diligentia precauendum est ut nullis inimici
iaculis uulneremur. Tela enim eius non sunt aspera corpo-
ris sensib; sed nimium car ut animę noceant blandiunt̄
Rabunt oculos ad uarias temptationes ut de mundi pulchri-
tudine aut concupiscentie accendat̄ faces aut superstitio-
num gignantur errores. Insidioso enim sono & mollib;
ictib; pulsatur auditus ut animi soliditas illecebrosa modu-
latione soluat̄ & letalium consuetudine suauitatum incau-
ta & parum sobria corda capiantur. Sed diaboli dolos in-
efficaces & irritos faciunt diuine presidia gratie & euan-
gelice precepta doctrine. Quoniam qui acceperunt spi-
ritum sanctum & a quib; timor domini non de pena for-
midine sed dei caritate conceptus est illeſo fide pede ta-
lum conterunt captionum ut creaturarū omnium pul-
chritudine ad gloriam & laudem sui utantur auctoris
eumq; diligant sup̄ omnia per quem facta sunt omnia
In huius admiratione dilectissimi omnium fidelium tendat
affectio de hoc sibi delectationes non corruptibiles sed
eternas sapiens continentia petat & in amorem boni si-
ne quo nullus est bonus incontaminata castitas mar-

descat. Ad hoc enim nobis tradita sunt exercitia christiana
 ut refecata omni illicita uoluptate in sanctas & spirituales
 delicias estuemus. Et cum semper nos oporteat studere uir-
 tutibus: quidam tñ dies sunt ad castigationem communis ob-
 suantia consecrati ut anima adhuc quæ terrenis desideriis
 implicatur & curis seculi impeditur ex interuallo saltem ad di-
 uina respice: et quia portio diuini agri est dignos celesti-
 bus horreis afferet fructus. Ibi enim spes est & metendi ubi
 fuerit diligentia seminandi. his dilectissimi ad profectum ue-
 strum pro temporis occasione perstrictis ieiunium uobis se-
 ptimi mensis indicimus in quo uos non solum de ciborum
 abstinencia sed etiam de peccatis operibus commonemus ut
 qd' uestris uisibus religiosa parcitate subtrahitis in alimoni-
 am paupum & in cibos debiliu transferatis. Omnib; q-
 dem indigentib; gñali bñuolentia consulentes: sed maxi-
 me eorum memores qui sunt de membris corporis xpi &
 nobis catholice fidei unitate copulant. Plus enim debemus
 nostris pro consortio gratie q̃ alienis pro comunione nature
 A bundet ergo in uobis dilectissimi benignitas christiana &
 sicut recurrentia anni t̃p̃a desideratis ut plena sint fructi-
 bus ita & corda ur̃a pascendis sint fecunda pauperib; quib;
 utiq; potuit deus cuius sunt omnia necessaria conferre sub-
 stantiam: et tales eis tribuere facultates ut in nullo ur̃is largi-
 tionib; indigerent. Sed & illis et uobis multa uirtutum mate-
 ria defuisset: si nec illos ad patientie coronam inopia exer-
 ceret: nec uos ad misericordie gloriam copia prouocaret.
 Mirabiliter autem prouidentia diuina disposuit ut eẽnt in ec-
 clesia & sancti pauperes et diuites boni qui inuicem sibi ex
 ip̃a diuersitate prodesse cum ad eterna & incorrupta premia
 promerenda deo gratias agerent accipientes & deo gratias
 agerent largientes. Quoniam sicut scriptum est et patien-
 tia paupum non peribit in eternum & hylarem datorem di-
 liget deus. Quarta igitur & sexta feria ieiunemus. Sabbato uo
 apud beatissimum Petrum apostolum uigilias celebremus spe-
 rantes nos ita ipius orationib; adiuuandos ut deus misicor-
 diarum ieiunii nostri sacrificio placatus exaudiat. Per chri-
 stum dñm nr̃m amen.

Sacratum dilectissimi in septimo mēse ieiunium ad
communis deuotionis exercitia predicamus fiden
ter uos paternis cohortationib; incitantes ut quod
fuit ante iudaicum uīa fiat obseruantia christianum. Est
enim omni ip̄e aptum & testamento utriq; conueniens
ut per castigationem mentis & corporis misericordia di
uina queratur quia nihil est efficacius ad exorandum de
um q̄ ut homo ipse se iudicet & nunquam desinat a uenia
postulanda qui se scit nunquam esse sine culpa: habet enī
hoc in se gñaliter humana natura non a creatore insitum
sed a preuatore contra etiam & in posteros generali
lege transfusum ut de corruptibili corpore et q̄ animam
corrumperet possit oriatu: hinc interior homo si tamen iā
in christo regeneratus et a uinculis captiuitatis est eru
tus assiduus habet cum carne conflictus & dum cohibet
concupiscentem patitur repugnantem. in qua discordia
non facile obtinetur tam perfecta uictoria ut etiam que
sunt abrumpenda non illigent & que sunt interficien
da non uulnerent. Quantumlibet sapienter & prouide
iudex animus suis exteriorib; presit inter ip̄as tamen
curas atq; mensuras regende carnis & alende nimis ei se
per uicina temptatio est. Quis enim ita se aut a uolu
ptate corporis aut a dolore seungit ut ad ip̄am mentem
non pertineat quod extrinsecus aut blanditur aut crucia
tur. Indiuisum est est gaudium: indiscreta tristitia. Nihil
in hominem iracundia non accendit: nihil letitia non re
solvit: nihil egritudo non afficit. Et que illic declinatio po
test eē peccati ubi una passio est et regentis & subditi. Me
rito dominus protestat q̄ spiritus quidem promptus est ca
ro autem infirma. Et ne usq; ad merrem desidiam despe
ratione ducamur que impossibilia sunt homini ex imbe
cillitate propria possibilia spondet ex uirtute diuina. An
gusta enim & arcta est uia que ducit ad uitam & ne
mo in eam gressum ferret nemo uestigium promoueret ni
si difficiles aditus ipse se christus uiam faciendo resera
ret ut auctor itineris fiat possibilitas ambulantis quia ide
& introducit ad laborem & perducit ad requiem. In quo

ergo nobis spes est eterna uite in eodem est & forma patien-
 tie. Si enim compatimur & conregnabimus qm̄ ut angelus
 ait. Qui se dicit in christo manere debet sicut & ille am-
 bulauit & ipse ambulare: alioquin false professionis imagin-
 utimur si cuius nomine gloriamur eius instituta non sequi-
 mur. Que utiq; nobis onerosa non essent & ab omnib;
 nos piculis libarent si nihil aliud q̄ quod amandum iubetur
 amaremur. Duo namq; amores sunt ex quib; omnes pro-
 deunt uoluntates ita diuerse qualitatis: sicut diuidunt
 auctorib; Rationabilis enim animus qui sine dilectione ēē
 non potest aut dei amator est aut mundi. In dilectione
 dei nulla nimia. In dilectione autem mundi cuncta sūt
 noxia. Et ideo eternis bonis inseparabiliter inherendum: tē-
 poralib; uō transeunter utendum est ut peregrinantib; nobis
 & ad priam redire preparantib; quicquid de prosperitatibus
 mundi huius occurrerit uaticum sit itineris non illecebra
 mansionis. Ideo beatus apostolus predicat dicens. Tempus
 breue est reliquum est ut qui habent uxores tanq̄ non ha-
 bentes sint: et qui flent tanq̄ non flentes & qui gaudent
 tanq̄ non gaudentes: et qui ciunt tanq̄ non possidentes &
 qui utuntur hoc mundo tanq̄ non utantur. Preterit enim
 figura huius mundi: sed quod de specie de copia de uarie-
 tate blanditur non facile declinatur nisi in illa uisibili
 pulchritudine potius q̄ creatura diligatur. Qui cum di-
 cit diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo et
 ex tota uirtute tua in nullo nos uult ab amoris sui un-
 culis relaxari: et cum huic precepto proximi quoq; copu-
 lat caritatem mutationem nobis sue bonitatis indicit
 ut & quod diligit diligamus et quod opatur operemur
 Quāuis enim de agricultura sumus & dei edificatio et
 neq; qui plantat sit aliquid neq; qui rigat sed qui incre-
 mentum dat deus: in omnib; tamen exigit nostri mi-
 nisterii seruitutem: et dispensatores nos suos uult esse
 donorum ut qui fert dei imaginem dei faciat uoluntate
 Propter quod in oratione dominica sacratissime dicimus
 Adueniat regnum tuum fiat uoluntas tua sicut in celo
 & in terra. Quibus uerbis quid postulamus quam ut

deus quem nec dum sibi subdidit subdat & sicut in celo an-
gelos ita et in terra homines ministros sue faciat uoluntatis
H De autem petentes amamus deum amamus & proximum &
non diuersa in nobis sed una dilectio est quando & suum s-
uire & dominum cupimus impare. Hic igitur affectus dilecti-
simi quo amor terretius excluditur bonorum operum consue-
tudinē roboratur quia necesse est ut bonis actib: conscientia
delectetur: et libenter faciat quod fecisse se gaudeat. Assumi-
tur ergo ieiunium: multiplicatur largitio: iustitia custoditur
frequenter oratio: fitq: ut singulorum desiderium sit unum
omnium uotum. Nutrit patientiā labor: mansuetudo extin-
quit iram: beniuolentia calcit inuidiam: immunde cupidita-
tes sanctis desideriis enecantur: auaritia liberalitate depellit
& onera diuitiarū fiunt instrumenta uirtutum: sed quia insi-
die diaboli et inter talia studia non quiescunt rectissime in q-
busdam articulis tprū uigor est nostri reparatio instituta
ut ubi de demētia celi et ubertate agri potest mens presen-
tium bonorum auida gloriari et in ampla horrea fructib: con-
gregatis anime sue dicere habes multa bona epulare ibi quā-
dam increpationem diuine uocis accipiat audiatq: dicentē
stulta hac nocte repossunt animam tuam ate quē aut prepa-
rasti cuius erunt. Hec sollicitissima meditatio esse debet sa-
pientis ut quoniam breues dies istius uite et incerta sunt
spacia nunquam sit inors improuisa morituro nec in ordina-
cidat finem qui se nouit ēē mortalem. Quod ergo & sancti-
ficationi corporum & reparationi profit animarum: quarta
& sexta feria ieiunemus. Sabbato autem ad beatissimum pe-
trum apostolum uigilias celebremus eius orationib: adiuuan-
di ut sanctorum desideriorū consequamur effectum per do-
minum nostrum amen: -

De uocationem fidelium dilectissimi: nihil est in quo p-
uidentia diuina non adiuuet. Siquidem exercēdis
ad sanctimoniā mentib: atq: corporib: ipā quoq: mū-
di elementa famulantur dum dierum & mensium distin-
cte uariata reuolutio quasdam nobis paginas aperit precepto-
rum ut quod sacra admonent instituta hoc quodāmodo lo-
quantur & tempora. Vnde cum septimū mensem nobis

animi recursus attulerit: non ignoro obseruantia uestram ad
 celebrandum solenne ieiunium spiritualiter incitando quonia
 expiando didicistis quoniam haec preparatio & exteriora et inte
 riora hominum purificet: ut cum a licitis abstinetur facilius
 illicitis resistatur. Continentiae autem ratio dilectissimi non
 in sola castigatione corporum nec in diminutione tantum ha
 betur escarum. Maiora enim uirtutis istius bona ad illam
 animae pertinent castitatem: quae non solum carnis concupisce
 tias conterit: sed et mundanae sapientiae uana contemnit dicen
 te apostolo. videte ne quis uos decipiat per phiam & inanem
 fallaciam secundum traditionem hominum. Continendum ergo
 est a cibis sed multo magis ab erroribus ieiunandum ut mens
 nulli carnali dedita uoluptati nullius sit captiua mendacii quia
 sicut in praeteritis ita etiam in nostris diebus non desunt ue
 ritatis inimici qui intra catholicam ecclesiam mouere audeant
 bella ciuilia ut in concessum impiorum dogmatum impitos quo
 dam dicentes sibi gloriantur accrescere quos a christi corpore
 potuerint separare. Quid enim tam aduersatur prophetis tam
 repugnat euangelis: tam denique est apostolice rebelle doctrinis quam in
 domino iesu christo ex maria uirgine genito & sempiterno patri
 intemporaliter coeterno unam & singularem predicare naturam
 Quia sibi hominis tantum intelligenda est: ubi est quae saluat deitas
 Si tantum modo dei ubi est quae saluat humanitas. Fides autem
 catholica quae omnibus resistit erroribus: etiam simul istas impie
 tates refutat damnans. Nestorium diuina ab homine diuide
 rem: detestans Euticien in diuinis humana uacuantem quonia
 ueri dei filius deus uerus unitatem et equalitatem habens cum
 patre & cum spiritu sancto idem uerus homo esse dignatus est
 nec conceptu uirginis matris seuinctus a carne nec partu: sic
 humanitatem sibi uniens ut deus incommutabiliter permanere
 sic deitatem homini imptiens ut eum glorificationem non con
 sumeret sed augetet. Qui enim est factus forma dei esse non
 destitit: nec alter cum altero: sed unus in utroque est: ut ex quo
 uerbum caro factum est nullis dispensationum uarietatibus fides
 nostra turbetur: sed siue miraculis uirtutum siue in contume
 liis passionum & deum qui homo est & hominem credamus
 esse qui christus est. Hanc confessionem dilectissimi toto corde

promentes impia hereticorum commenta respuite ut ieiunia
uestra et elemosine nullius erroris contagio polluantur. Tunc
enim & sacrificii munda est oblatio & misericordie sancta
largitio: quando ii qui ista dependunt quid operentur intelli-
gunt: nam dicente domino nisi manducaueritis carnem filii
hominis & biberitis eius sanguinem non habebitis uitam in
uobis sic sacre mensae communicare debetis ut nihil prorsus de
ueritate corporis christi & sanguinis ambigatis hoc enim ore
sumitur quod fide creditur: et frustra ab illis amen respon-
detur a quibus contra id accipitur disputatur. Dicente autem pro-
pheta: beatus qui intelligit super egenum & pauperem. Ille cir-
ca pauperes uestimentorum et ciborum laudabilis distributor est
qui se christum in indigentibus et uestire nouit & pascere quoniam
ipse ait. Quam diu fecistis uni de iis fratribus meis mihi fe-
cistis: uerus itaque deus et uerus homo unus est christus: di-
ues in suis pauper in nostris: dona accipiens & dona diffun-
dens particeps mortalium et uiuificatio mortuorum ut in
nomine iesu christi omne genu flectatur celestium terre-
strium & infernorum et omnis lingua confiteatur quia do-
minus iesus christus in gloria dei patris est uiuens & regnans
cum spiritu sancto in secula. sec: amen.

Apostolica institutio dilectissimi quae dominum iesum
christum ad hoc uenisse in hunc mundum nouerat
ut legem non solueret sed impleret ita ueteris testamēti
sacramenta distinxit ut quaedam ex eis sicut erant condita
euangelice eruditioni profutura decerneret et quae dudum fu-
erant consuetudinis iudaice fierent obseruantiae christiane.
Quāuis enim uarietates hostiarum differentiae baptismatum &
ocia sublatorum cum ipsa carnis circumcisione cessauerint: ma-
nent tamen ex ipsis uoluminibus etiam apud nos praecepta
plurima moralia. Et cum inde dicatur diliges dominum de-
um tuum ex toto corde tuo & diliges proximum tuum si-
cut te ipsum christo domino dicente cognouimus quoniam in iis
duobus mandatis tota lex pendet & prophetae: tantaque est sub
huius gemine caritatis edicto utriusque copula testamenti
ut sine istarum connexione uirtutum nec lex quēquam
inueniatur iustificasse nec gratia. Illae quoque partes legalium

mandatorum ex quib: quedam precipiuntur ut fiant: quedam interdiciuntur ut non fiant antiquae auctoritatis retinent firmitatem. Nec ideo eis euangelica putanda est aduersa praesentio quia & uirtutum studia ad uoluntaria incitantur augmenta et ulciones criminum poenitentiae remedijs relaxantur dicit autem dominus. Nisi abundauerit iustitia uestra plusquam scribarum & phariseorum non intrabitis in regnum celorum

Quomodo uero abundabit iustitia nisi super exaltet misericordia: et quid tam equum quidue tam dignum quam ut creatura ad imaginem et similitudinem dei condita suum imitetur auctorem qui reparationem sanctificationemque credentium in peccatorum remissione constituit: ut remota seueritate uindictae omni; cessante supplicio reus innocentie redderetur: et finis criminum fieret origo uirtutum.

Quod igitur dilectissimi ex ueteris predicatione doctrinae ad purificationem animarum corporumque nostrorum ieiunium septimum mensis assumimus: non legalibus nos oneribus subicimus sed utilitatem continentiae quae christi euangelio seruit amplectimur: quia in hoc potest super scribas et phariseos christiana abundare iustitia non euacuando legem sed intelligentiam refutando carnalem. Nec enim talia nostra debent esse ieiunia qualia erant illorum quibus ysaïas propheta spiritu sancto in se loquente dicebat. Ne omementas uestras et sabbata et diem magnum non sustineo ieiunium & ferias & dies festos uestros odit anima mea: unde dominus ieiunandi formam discipulis tradens: cum ieiunatis inquit. Nolite fieri sicut hypocritae tristes. Exterminant enim facies suas ut appareant hominibus: ieiunantes amen dico uobis acceperunt mercedem suam: quam mercedem nisi laudis humane propter cuius cupiditatem iustitiae spes plerumque pretenditur & ubi nulla est cura conscientiae amatur falsitas fame ut iniquitas quae occultatione arguitur mendacii opinione letetur. Rationabile itaque sanctum est ieiunium nulla laudis ostentationis; iactantia polluat nec bonum suum quisquam fidelium de humanis uelit pendere iudiciis. Diligenti deum sufficit ei placere quem diligit quia nulla maior est expetenda remuneratio quam ipsa

extenuant

dilectio. Sic enim caritas ex deo est ut deus ipse sit caritas: quod
utiq; pius & castus ita gaudet animus implere ut in nullo extra
ipm cupiat delectari: Verissimum namq; est quod ait dominus
Vbi erit thesaurus tuus ibi erit & cor tuum: quis autem est thesaurus
hominis nisi quedam fructuum eius congregatio laborumq; collec
tio: Quod enim seminaverit quis hoc et metet: et quale cuiusq;
opus talis & questus & ubi delectatio fruendi constituit ibi cu
ra cordis obstringitur. Sed cum multa sint gna diuitiarum dissi
milesq; materie gaudiorum thesaurus cuiq; est sue cupiditatis af
fectus qui si de appetitu est terrenorum non beatos facit sui
participatione sed miseros. Hi uo qui ea que sursum sunt sapi
unt non que sup terram nec perituris intenti sunt sed eter
nis: in illo hnt incorruptibiles reconditas facultates de quo di
cit propheta Thesaurus & salus nostra aduenit sapientia et di
sciplina & pietas a domino: Hi sunt thesauri iusticie per quos
auxiliante dei gratia etiam terrena bona caelestia transferun
tur dum multi diuitiis aut iuste sibi relictis aut aliter acqui
sitis ad instrumentum pietatis utuntur. Cumq; ad sustentatio
nem pauperum que possunt exuberare distribuunt congre
gant sibi inamissibiles facultates ut quod abdiderunt i elemo
sinis nullis possit subiacere dispendiis: & digne ibi habeant cor
ubi hnt thesaurum suum quia tales diuitias suas dignum et
beatissimum est exercere ut crescant & non timere ne peant
O pantes igitur dilectissimi quod bonum est ad omnes maxime
autem ad domesticos fidei septimum mensem ab initio missi
cum propter septiformem spiritum: et ipo sui ordinis numero
consecratum continentie fructibus deputantes quarta et sexta
feria ieiunemus. Sabbato autem ad beatissimum petrum ui
gilias celebremus cuius nobis orationes suffragabuntur et me
rita ut quicumq; fidelibus tribuitur bonum uelle tantum do
netur et posse: per dnm nrum iesum christum qui cum pa
tre & spiritu uiuit & regnat per omnia secula seculorum amen.

Mnis dilectissimi diuinorum erudi
tio preceptorum hoc maxime agit apud corda creden
tium ut amor prauus recto amore superetur & delecta
tione iusticie peccandi cupiditas destruat. dicente scriptu
ra: post concupiscentias tuas non eas & a uoluntate tua auertere

Cum autem in animis hominum multe bonae concupiscentiae sint & laudabiles uoluntates sint quid est uibetur ut nostris non consentiamus affectibus: nisi quod ab illa concupiscentia prohibemur & ab illa uoluntate reuocamur cuius ortus ex nobis est. Et ideo mala pronuntiatur quia nostra esse conuincitur: ad distinctiones igitur concupiscentiarum quae sunt ex deo bene homini dictum est. Post concupiscentias tuas non eas ut quas cognouerit proprias sciat esse uitandas. Merito ergo dominus noluit in orationem quam tradidit nos ad deum dicere: fiat uoluntas tua: hoc est non illa quam caro incitat: sed quam spiritus sanctus inspirat. Vnde autem hoc desiderium conceptum sit cui semper debeat repugnari non difficulter intelligunt qui se filios a deo esse nouerunt & peccante humani generis patre non dubitant in propagine uitiatum esse quod est in radice corruptum. Quia uero aut per gratiam domini nostri in nouam creaturam transierimus ex uetere: & imagine nos terreni hominis homo celestis exuerit: donec tamen corpus mortale gestamus necesse est ut contra carnis desideria dimicemus. bonum est enim anime deo subdite timere ne cadat & habere quod uincat quoniam uirtus in infirmitate perficitur: et quod nos exercet continentia hoc paucit ad gloriam. Abstinentum itaque est dilectissimi ab istis quae nobis blandiuntur: et lex peccati quae est in membris nostris dei lege superanda est ut licet per omnes corporis sensus multe insidientur illecebrae: animus cui tamen summum bonum et uerum gaudium deus est inter castas spiritualesque delicias in sapientiae latitudine & in ueritatis luce uersetur. Si enim se ipsum sibi rationalis homo compareret: omnem suorum actuum qualitates uera inspectione diiudicaret nunc quid intus conscientiae suae hoc delectationis inueniet de iniquitate commissa: quod de equitate suata. Aut tantum ei iocunditatis carnalis uoluptas quantum spiritualis pariet appetitus. Nihil prorsus de uirtutum bonis attigit nihil de pietatis suauitate gustat qui magis uult fordescere in istis quae immunda sunt quam in istis splendere quae sancta sunt. Non sinit ratio in cordibus: non usque quaque:

captiuus ita placeat satiata ita ut remissa uindicta aut tñ
generent gaudium mala quesita de alieno q̄rum bona ex
penſa de proprio. Felitior ſemper eſt parca temperantia q̄ proſu
ſa luxuria: maiorq; lux eſt humilib; q̄ ſuperbis et ſublimior
mens que inter prohibita atq; promiſſa certius habet ſperare
celeſtia q̄ amare terrena: Vt autem in hoc prouectu animus
religioſus excellat et uis ſue dominationis obtineat ſubige
do corpori caſtigatio eſt adhibenda ieiunij. Quod licet ge
nerali nomine ad omnem continentiam pertinere uideatur
proprie tamen ad edendi diminutionem refertur: ut proſit
nunc uoluntate non ſumere quod ab initio contra uetitum
nocuit uſurpaſſe ut ſicut illic concupiſcentia uulneri: ita hic
abſtinentia ſit ſaluti. Cui medicine dilectiſſimi cum omne
tempus ſit congruum: hoc tamen habemus aptiſſimum quod
et apoſtolicis et legalib; inſtitutis uidemus electum ut ſi
cut in alijs anni dieb; ita in mēſe ſeptimo in ſpiritualib;
nos purificationib; emundemus. Conuenientib; enim in unū
propoſitum trib; ſtudijs oratione ſcilicet et elemoſina atq;
ieiunio preſtabitur nobis a miſericorde deo et cohibitiō cupi
ditatum et exauditiō precum et remiſſio peccatorū per do
minum noſtrum ieſum chriſtum qui cum & ſpiritu ſan

cto uiuit & regnat in ſecula ſeculorū amen: 91
Cio quidem dilectiſſimi plurimos
ueſtrum ita in iis quæ ad obſeruantiam chriſtiani
pertinent eſſe deuotos ut noſtris cohortationibus
non indigeant admoneri. Quod enim dudum & tradi
tio decreuit et conſuetudo firmauit et eruditio ignorat nec
pietas prætermittit. Sed quia ſacerdotalis officij eſt erga om̄s
ecclēſie filios curam hr̄e communem id quod rudib; pro
ſit & doctis quos ſimul diligimus pariter incitamus ut ie
iunium quod nobis ſeptimi mēſis reſcurſus indicit fide ala
cri per caſtigationem animi & corporis celebremus. Quāuis
enim diminutio cibi carnem proprie uideatur afficere: nihil
tamen corporeis ſenſib; ut conceditur ut negatur quod non
ſicut ad ſeruentem ita p̄tineat ad iubentem. Cum itaq; unū
quiſq; homo duplicem in ſe legem habeat continentie nihilq;
actionum noſtrarum ad ſolum corpus multa aut ſolum reſe

renda sint ad animum: prudenter debemus advertere quod indecens
 quodque iniustum sit: si quod a superiore indicitur ab inferiore ne-
 gligitur. Vt autem mens rationalis salubriter exteriora casti-
 get debent etiam propria exercere ieiunia quia non solum car-
 nis desiderijs: sed etiam animi cupiditatibus: conuenit repugna-
 re dicente scriptura. Post concupiscentias tuas non eas & a vo-
 luntate tua auertere. Ieiunans ergo ab iis que caro appetit
 ieiunet et ab iis que male interior substantia concupiscit.
Pessimus enim anime cibus est uelle quod non licet: et no-
 xia cordis delectatio est: que aut turpi lucro pascitur aut su-
 pbia extollitur aut adulatione letatur. Quauis enim iis
 affectibus motus quoque corporis seruiant ad originem tamen
 suam eundam respiciunt & ibi censetur qualitas actionis ubi
 inuenitur initium uoluntatis: quam a prauis desiderijs re-
 uocare optimum maximumque ieiunium est: quia tunc est
 edendi abstinentia fructuosa quando exterior parcitas a tem-
 pantia interiori procedit. Celebraturi igitur dilectissimi uerum
 et spirituale ieiunium quod et corpus et animam sui puri-
 tate sanctificet cordis nostri secreta rimemur: et quibus re-
 bus aut constriherentur aut gaudeant iusto discutimus ex-
 amine. Ac si quis amor uane glorie siqua radix auaritie
 siquod inest uirus inuidie nihil talium anima sumat e-
 scarum: sed uirtutum intenta delitijs celestes epistolas
 terrene preferat uoluptati. Agnoscat homo sui generis digni-
 tatem factumque se ad imaginem & similitudinem sui cre-
 atoris intelligat: nec ita de miserijs quas per peccatum illud
 maximum et commune incidit expauescat ut non se ad mi-
 bicordiam sui creatoris attollat. Ipse enim dicit sancti esto
 te quia ego sanctus sum: hoc est me eligite et ab iis que
 mihi displicent abstinete facite quod amo: amate quod
 facio: et cum uidetur difficile esse quod iubeo ad iubente
 recurrите ut unde datur preceptum prestetur auxilium.
 Non negabo opem qui tribui uoluntatem. Ieiunate ab ad-
 uersis: abstinete a contrariis: Ego sum cibus uester & potus
 Nemo ea que mea sunt inefficaciter concupiscit. Qui enim
 ad me tendit ex mei participatione me querit. His di-
 lectissimi cohortationibus: quibus uos ad bona incōmuta-

bilis et ad gaudia inuitat eterna: plene sunt omnes diuinae
paginae litterarum & ob hoc nobiscum agit testamenti utriusque do-
ctrina ut iubeamus ueris et contineamus a uariis. Non enim
apprehendi potest quod promittitur nisi custoditum fuerit quod
iubetur. Quid autem iustius quam ut homo cuius fert imagine
faciat uoluntatem et per abstinentiam cibi ieiunet a lege pecca-
ti. Ideo enim ipsa continentiae observatio quatuor est assignata
temporibus: ut in ipsum totius anni redeunte decursu cognosce-
remus nos indefinenter purificationibus indigere semperque in-
tendendum dum huius uite uarietate iactamur ut peccati
quod fragilitate carnis et cupiditatum pollutione contrahitur
ieiunio atque elemosinis deleatur. Esuriamus paululum di-
lectissimi et aliquantulum quod uiuandis possit prodesse pau-
peribus: nostre consuetudini subtrahamus. Deleatur conscientia
benignorum fructibus largitatis & gaudia tribuens: quo es le-
tificandus accipies. Dilectio proximi dilectio dei est qui ple-
nitudinem legis & prophetarum in hac gemina caritatis uni-
tate consistit ut nemo ambigeret deo se saluatore offerre
quod homini contulisset: dicente domino cum de alendis ui-
uandisque pauperibus loqueretur. Quod uni eorum fecistis mihi
fecistis. Quarta igitur & sexta feria ieiunemus: Sabbato uero
apud sanctum petrum apostolum uigilias celebremus cuius
nos meritis et orationibus credimus adiuuandos ut misericor-
dia deo ieiunio nostro et deuotione placeamus per dominum nostrum
Iesum christum qui cum patre et spiritu sancto uiuit & regnat
deus per omnia secula seculorum amen.

In illo tempore uidens turbas iesus ascendit
in montem. Et cum sedisset: accesserunt ad eum
discipuli eius.
Predicante dilectissimi domino nostro iesu
christo euangelium regni et diuersos per totam gali-
leam curante langores in omnem se suriam uirtu-
tum eius fama diffuderat et multe ex uniuersa iudea tur-
be ad celestem medicum confluebant. Quia enim tarda est
humane ignorantie fides ad credenda que non uidet et
speranda que nescit: oportebat diuina eruditione firman-
dos corporeis beneficiis & uisibilibus miraculis incitari ut

ut cuius tam benignam experiebantur potentiam non ambi-
gerent salutarem eē doctrinam. Ut ergo exteriores medelas
dominus ad remedia interiora transferret et post sanitates
corporum curationes operaretur animarum segregatis a circū-
stantib: turbis secessum uicini montis ascendit aduocatis apo-
stolis quos sublimiorib: institutis ab edito mystice sedis im-
bueret ex ipā loci atq: operis qualitate significans se esse qui
moysen quondam suo dignatus fuisset alloquio illic quidem
terribiliore iustitia. Hic autem sacratiore clementia ut
impleretur quod fuerat propheta jeremia dicente promissū
Eccē dies ueniunt dicit dominus & consumabo super domum
israel & super domum iuda testm nouum. Post dies illos di-
cit dominus dabo leges meas in senio ipōrum scribam eas
Qui ergo locutus fuerat moysi locutus est et apostolis et in
cordibus discipulorum uelox scribentis uerbi manus noui
testamenti decreta condebat nulla ut quorundam circūfusa
nubium crassitudine neq: per terribiles sonos atq: furores
populo ab accessu montis absterrito sed patente ad aures cir-
cumstantium tranquillitate colloqui ut per gratie lenitatem
remoueretur legis asperitas & spiritus adoptionis auferret
formidinem seruitutis: Qualis igitur doctrina sit christi sacre
ipius sententiae protestantur ut qui ad eternam beatitudi-
nem peruenire desyderant gradus felicissime ascensionis agno-
scant. Beati inquit pauperes spiritu qm ipōrum est regnum
celorum. De quibus pauperib: ueritas loqueretur forte esset
ambiguum si dicens beati pauperes nihil adderet de intelli-
genda pauperum qualitate & sufficere uideretur ad prome-
rendum regnum celorum ea sola inopia quam multi sub gra-
ui & dura necessitate patiuntur. Sed cum ait beati paupe-
res spiritu: ostendit eis regnum celorum tribuendum quos
humilitas cōmendat animorum magis q̄ indigentia facul-
tatum. Dubitari autem non potest quod humilitatis istius
bonum facilius pauperes q̄ diuites assequantur dum & illis
intenuitate amica est mansuetudo et istis in diuitiis fa-
miliaris elatio: verumtū & in plerisq: diuitib: inuenitur
hic animus qui abundantia sua non ad tumorem supbie
sed ad opera benignitatis utatur idq: pro lucris maximis

numera quod ad releuandam miseriam alieni laboris impende-
rit. Omni generi atq; ordini hominum datur in hac uirtute
consortium quia possunt esse proposito pares et impares cen-
su. Nec interest quantum sint in facultate terrena dissi-
miles qui in spiritualib; bonis inueniuntur equales. Be-
ata igitur illa paupertas quae rerum temporalium amore
non capitur nec mundi opibus augeri appetit sed celesti-
bus bonis ditescere concupiscit huius nobis magnanime
paupertatis exemplum primi post dilectissimi apostoli pre-
buerunt quia omnia sua sine differentia relinquentes ad
uocem celestis magistri a captura piscium in piscatores ho-
minum alacri conuersione mutati sunt et multos sui simi-
les fidei suae mutatione fecerunt quando illis primitiuis
ecclesie unum cor omnium & anima erat una credentium
qui uniuersis rebus suis possessionib; q; distractis per deuo-
tissimam paupertatem bonis ditabantur aeternis et ex apo-
stolica predicatione gaudebunt nihil habere de mundo et
omnia possidere cum christo. huic beatus petrus apostolus
cum ascendens in templum a claudo elemosinam poscere-
tur. Argentum inquit et aurum non est mecum quod
autem habeo hoc tibi do. In nomine iesu xpi nazareni sur-
ge et ambula. Quid hac humilitate sublimius. quid
hac paupertate locupletius. Non habet presidia pecuniae
sed habet dona naturae. Quem debilem edidit mater ex u-
tero sanum fecit ex uerbo et qui imaginem caesaris in
numo non dedit imaginem christi in homine reforma-
uit. Huius autem thesauri opib; non solum ille adiu-
tus est cui gressus est redditus sed etiam quinq; milia
uiroz quae tunc ad exhortationem apostoli ad eiusdem
curationis miraculum crediderunt. Et ille pauper qui no-
habebat quod petenti daret tantam dedit diuinae gratiae lar-
gitatem ut quemadmodum unum hominem redintegra-
rat in pedib; sic tot milia credentium sanaret in cordibus
faceretq; eos in christo alacres quos in iudaica perfidia in-
uenerat claudicantes. Post predicationem huius felicissime
paupertatis addidit dominus dicens beati qui lugent qm
ipi consolabuntur. Luctus hic dilectissimi cui consola

tio eterna promittitur non est cum mundi huius affection
 communis nec beatum quengua faciunt ista lamenta que
 totius humani generis deploratione funduntur: alia ratio e
 sanctorum gemituum: alia beatarum causa lacrimarum. Reli
 giosa tristitia aut alienum peccatum luget aut proprium: nec
 de hoc dolet quod diuina iustitia agitur: sed de eo meret
 quod humana iniquitate committitur ubi magis plangendu
 est faciens maligna q̄ patiens: quia in iustum malitia sua mer
 git ad penam iustum aut tolerantia ducit ad gl'am. Deinde
 ait dominus beati mites quoniam ipi hereditate possidebunt
 terram. Mitibus atq; mansuetis humilibus ac modestis & ad
 omnium iniuriarum tolerantiam preparatis possidenda terra
 promittitur. Nec parua estimanda est hec aut uilis hereditas
 tanquam a celesti habitatione discreta sit: cum regnum celo
 rum non alii intelligantur intrare. Terra ergo promissa miti
 bus & in possessionem danda mansuetis caro sanctorum est
 que ob humilitatis meritum felici resurrectione mutabitur
 & immortalitatis gloria uestietur in nullo iam spiritui fu
 tura contraria et cum uoluntate animi perfecte unitatis
 habitura consensus. Tunc enim exterior homo interioris ho
 minis erit quiesca et intemera possessio: Tunc mens uiden
 do deo intenta nullis corporee infirmitatis impeditur ob
 staculis: nec iam dici necesse erit corpus quod corrumpitur ag
 grauatur animam & terrena inhabitatio deprimat sensum in
 ta cogitantem quoniam habitatori suo non reluctabitur terra
 nec immoderatum aliquid contra imperium sui rectoris au
 debit. Possidebunt enim illam mites pace perpetua et nihil
 unquam de eorum iure minuetur cum corruptibile hoc
 induerit incorruptionem & mortale hoc induerit imorta
 litatem ut periculum uertatur in premium et quod fuit
 oneri sit honori. Post hec addit dominus et dicit beati qui
 esuriunt & sitiunt iustitiam quoniam ipi saturabuntur
 Nihil hec esuritia corporeum: nihil expetit scilicet ista terrenu
 sed iustitie bono desyderat saturari et in omnium ocul
 torum introducta secretum ipso domino optat impleri: fe
 lix mens que hunc concupiscit cibum et ad talem estuat
 potum quem utiq; non expeteret si nihil de eius suauitate

gustasset. Audiens autem dicentem sibi propheticum spiritum
Gustate et uidete quoniam suauis est dominus accepit qua-
dam supernae dulcedinis portionem et in amorem supernae uo-
luptatis excarsit ut spreto omnibus temporalibus ad edendam
bibendamque iustitiam toto accenderetur affectu: et illius
primum mandati apprehenderet ueritatem dicentis diliges do-
minum deum tuum ex toto corde tuo & ex tota mente
tua et ex tota uirtute tua quoniam nihil est aliud diligere
deum quam amare iustitiam. Denique sicut illic dilectioni dei pro-
ximi cura subiungitur ita et hic desiderio iustitiae uirtus mi-
sericordiae copulatur et dicitur beati misericordes quoniam ipso-
rum miserebitur deus. Agnosce christiane tuae sapientiae
dignitatem et qualium disciplinarum artibus ad quae premia uoce-
ris intellige. Misericordem te misericordia iustum uult esse
iustitia ut non in creatura sua creator appareat et in speculo
cordis humani per lineas imitationis expressa dei imago re-
splendeat: secunda esto operantium fides. Aderunt tibi desideria
tua et us que amas sine fine poteris. Et quoniam tibi per ele-
mosinam omnia munda sunt ad eam quoque beatitudinem quam
consequenter est promissa peruenies dicente domino beati mun-
do corde quoniam ipsi deum uidebunt. Magna felicitas dile-
ctissimi cui tantum premium preparatur quid ergo est habere
mundum nisi eis quae supradicta sunt studere uirtutibus: uidere
autem deum quante sit beatitudinis quae mens concipere quae
lingua ualeat explicare: et tamen hoc consequetur cum transfor-
mabitur humana natura ut non iam per speculum neque in enig-
mate sed facie ad faciem ipsam quam nullus hominum uidere
potuit sicut est uideat deitatem & quod oculus non uidit nec
auris audiuit nec in cor hominis ascendit per ineffabile gau-
dium aeternae contemplationis obtineat. Merito haec beatitudo
cordis promittitur puritati. Splendorem enim ueri luminis
sordens acies uidere non poterit et quod erit iocunditas mi-
nibus nitidis hoc erit pena maculosis. Declinentur ergo terre-
narum caligines uanitatum et ab omni squalore iniquitatis
oculi tergantur interiores ut serenius intuitus tantum dei
uisione pascatur. Ad hoc enim promerendum illud intelli-
gimus pertinere quod sequitur beati pacifici quoniam filii

dei uocabuntur. Beati ad ista dilectissimi non cuiuslibet con-
sensionis aut qualiscumque concordie est: sed illius de qua dicit
apostolus pacem habetis deo et de qua dicit propheta dauid
pax multa diligentibus legem tuam & non est illis scandalum
hanc pacem etiam ardua amerciarum uincula et indiscree
similitudines animorum non ueraciter sibi uendicant si non eu-
dei uoluntate sibi concordant. Extra dignitatem pacis sunt im-
probarum paruitates cupiditatum federa scelerum & pacta in-
tiorum: Amor mundi cum dei amore non congruit nec ad so-
cietatem filiorum dei pertinet qui se a generatione carnali non
diuidit. Qui autem semper cum deo sunt solliciti suare unita-
tem spiritus in uinculo pacis nunquam ab eterna lege dissentiant
fidei oratione dicentes fiat uoluntas tua sicut in celo et in terra
Hi sunt pacifici: hi bene unanimes sanctique concordet uocandi eter-
no nomine filii dei coheredes autem christi quia hoc merebitur di-
lectio dei & proximi uniuersas iam aduersitates sentiat: nulla
scandala pertimescat: sed finito omnium temptationum certamine
in tranquillissima dei pace quiescat per dominum nostrum iesum
christum qui cum patre et spiritu sancto uiuit & regnat deus
in secula seculorum amen.

Sicut peritorum dilectissimi prudentumque medicorum est
passiones infirmitatis humane remedium preuenire et
quemadmodum flucti contraria declinentur ostendere
ita pastoralis officii est ne dominico gregi heretici malignitas no-
ceat providere: et qualiter luporum et latronum improbitas sit
cauenda demonstrare quia nunquam potuit heretica impietas sic la-
tere ut non a sanctis patribus nostris et semper deprensa sit et iure
damnata. Sollicitudines itaque nostras quam dilectioni uestrae
impendimus latere non potuit quosdam egyptios precipue ne-
gociatores ad urbem uenisse eaque que alexandria scelestis ab he-
reticis sunt admissa defendere: asserentes solam deitatis in chri-
sto fuisse naturam ne animis humane quam sumpsit ex bea-
ta maria uirgine habuisse penitus ueritatem que impietas
et falsum hominem ad eum dicit esse passibilem. Quod quo

auderent animo quoue consilio dubitare non possumus. Quia enim ipsi ueritate euangelii recedunt et mendacia diaboli sunt secuti. Alios quoque uolunt per hoc perditionis efficere et ideo fraterna uos et paterna sollicitudine commonemus ut inimicos catholice fidei hostes ecclesie incarnationis dominice negatores et instituta a sanctis apostolis symbolo repugnantes in nullum recipiatis confessionis affectum dicente apostolo Hæreticum hominem et secundam correctionem de uita sciens quia contrarius modi est subuersus est et delinquit proprio merito condemnatus. Propria enim pertinacia perit et sua Christo discedit insana qui eam impietate per quam de se multos sicut perusse iudicatur et religiosum sibi atque catholicum putat id quod sanctorum primum iudicio et in seipso perfidia et in Manichei dementia et in apollinaris infamia constat esse damnatum ut adhuc quasi noue & nec damnate in perniciem animarum suarum consentiat ciuitati qui incarnationi dominice denegant sacramentum quasi aliud tota euangelica lectione doceamur quod hoc uero diuine misericordie sacramento humanum genus unus qui credunt esse saluatam quod unigenitus dei filius equalis patri nostre assumptiones substantie uincens quod erat dignus est esse quod non erat: uerus scilicet homo uerus deus qui absque cuiusque sordis peccati integram sibi nostram perfectamque naturam ueritate & anima carnis uniuert et intra uterum beate uirginis matris spiritus sancti uirtute conceptus nec editionem partus nec primordium studuit infantia ut uerbum dei prius humanam sibi uesse substantiam et deitatis potentiam & carnis infirmitatem loqueretur de corporis habens corporeas actiones et spirituales de dei uirtutes humanum quippe est esurire et sene dormire: humanum est metuere flere tristiari: humanum denique est crucifigi mori atque sepelli. Sed diuinum est super mare ambulare aquas in uina conuertere: mortuos suscitare: mundum propria morte tremefacere: et cum uiuificata super omnem creaturam altitudinem carne consendere: ut qui hæc credunt dubitare non possunt qui humanitati ascribere quid

Qui studia agrolia dederit: antiquissimae sicut hgc sibi aduocanda
facultate ipendendi: voluntate agendi: nam is demum cultissimus rus
Tremellus: q et coler sicut: et poterit: et volet.

Case removed. Spine
relined. New headbands.
Cover repaired with
Horween calf. Vellum
hinges sewed on around
old ends. Recased. Old
ends reattached.

Horton Bindery, 6/64.

